Postavení a úloha Jednotek sboru dobrovolných hasičů v rámci Hasičského záchranného sboru České republiky

Hana Mikšová

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	**Hana Mikšová**
Osobní číslo:	**L18002**
Studijní program:	**B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor:	**Ochrana obyvatelstva**
Forma studia:	**Prezenční**
Téma práce:	**Postavení a úloha Jednotek sboru dobrovolných hasičů obce v rámci Hasičského záchranného sboru České republiky**

Zásady pro vypracování

1. Na základě dostupných zdrojů zpracujte teoretické poznatky a východiska k danému tématu.
2. Analyzujte síly a prostředky vybrané jednotky Sboru dobrovolných hasičů v rámci Hasičského záchranného sboru České republiky.
3. Na základě výsledků analýzy zpracujte dokumentaci k cvičení vybrané jednotky Sboru dobrovolných hasičů v součinnosti s Hasičským záchranným sborem České republiky.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 [online]. MV-GŘ HZS ČR, Praha 2013. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Koncepce-ochrany-obyvatelstva-2020-2030_1_.pdf
2. Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Vydání první. Praha: Ministerstvo vnitra – generalni ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015, 323 s. ISBN 978-80-86466-62-0.
3. LOŠEK, Václav. Integrovaný záchranný systém. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. 73, 20 s. ISBN 978-80-7454-287-9.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivan Princ**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2021**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 14. 5. 2021

Jméno a příjmení studenta: Hana Mikšová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou cvičení, které je určeno pro jednotky požární ochrany při požáru. Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na uvedení do problematiky ochrany obyvatelstva při mimořádné události a zabývá se Hasičským záchranným sborem ČR. Popisuje typy cvičení pro jednotky požární ochrany a samotné požáry. Praktická část se zabývá představením jednotek požární ochrany na území obce Brumov-Bylnice, dále je zaměřena na Jednotku sboru dobrovolných hasičů Bylnice a na proces vytváření dokumentace k taktickému cvičení pro tuto jednotku.

Klíčová slova: Ochrana obyvatelstva, mimořádná událost, Hasičský záchranný sbor, jednotky požární ochrany, taktické cvičení, požár.

ABSTRACT

This Bachelor thesis deals with the fire drills used for fire units during the fire. The theoretical part of the bachelor thesis focuses on the citizen´s protection issues during an exceptional event, as well as The Fire Brigade of the Czech Republic. It also describes a variety of drills for fire protection units, and fires themselves. The practical part performs the fire protection units in the territory of the village Brumov-Bylnice. Furthermore, it specializes in the brigade of the voluntary fire protection unit in Bylnice and how the documentary materials of the tactical drill are created for this fire unit.

Keywords: Protection of the Population, extraordinary event, the fire brigade, fire protection unit, tactical exercise, fire

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Ivanu Princovi, za odborné vedení při zpracování mé bakalářské práce, ochotu a trpělivost při odborných konzultacích a za užitečné rady.

Chtěla bych také poděkovat panu npor. Mgr. Jiřímu Ovesnému za pomoc při zpracování dokumentů potřebných k cvičení a starostovi JSDHO Bylnice Tomáši Poláchovi za poskytnutí informací k vypracování bakalářské práce.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině za trpělivost a podporu při studiu.

Prohlášení

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD **9**
I TEORETICKÁ ČÁST **10**
1 OCHRANA OBYVATELSTVA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ **11**
2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM **12**
3 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY **15**
3.1 GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR 16
3.2 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR KRAJE 18
3.3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY 19
4 CVIČENÍ JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY **24**
4.1 TAKTICKÁ CVIČENÍ 24
4.2 PROVĚŘOVACÍ CVIČENÍ 25
4.3 DOKUMENTACE KE CVIČENÍ 26
5 POŽÁRY **29**
5.1 ROZDĚLENÍ POŽÁRŮ 29
5.2 PÁSMA POŽÁRU 30
6 CÍLE A METODY **31**
II PRAKTICKÁ ČÁST **32**
7 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY NA ÚZEMÍ MĚSTA BRUMOV-BYLNICE **33**
7.1 ZABEZPEČENÍ PO NA ÚZEMÍ MĚSTA BRUMOV-BYLNICE 33
7.2 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE BYLNICE 35
8 SÍLY A PROSTŘEDKY JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE BYLNICE **37**
9 DOKUMENTACE K TAKTICKÉMU CVIČENÍ JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE BYLNICE **46**
9.1 ZÁMĚR TAKTICKÉHO CVIČENÍ NA TÉMA POŽÁR PŘÍRODNÍHO PROSTŘEDÍ U TELEVIZNÍHO VYSÍLAČE PLOŠTINA 47
9.2 ORGANIZAČNÍ POKYN CVIČENÍ JSDHO BYLNICE 48
9.3 PLÁN PROVEDENÍ TAKTICKÉHO CVIČENÍ PRO JSDHO BYLNICE 50
9.4 HODNOCENÍ TAKTICKÉHO CVIČENÍ PRO JSDHO BYLNICE 56
ZÁVĚR **59**
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY **60**
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK **64**
SEZNAM OBRÁZKŮ **66**
SEZNAM TABULEK **67**

SEZNAM GRAFŮ 68
SEZNAM PŘÍLOH 69

ÚVOD

Oheň je součástí životů všech již od počátku světa, stejně tak jsou součástí i požáry a další mimořádné události, které mohou být způsobené člověkem, klimatickými podmínkami a dalšími vlivy. Ze začátku se lidé snažili likvidovat požáry z vlastní iniciativy, ale postupně začaly tuto oblast řídit dokumenty, právní předpisy a zákony. Tyto dokumenty měly za úkol určit činnosti jednotlivých osob, které se likvidace požáru nebo mimořádné události účastnily. Postupem času vznikala různá technika, která k likvidaci těchto mimořádných událostí pomáhala. Začaly se vyvíjet automobily, které pomáhaly k včasnému zajištění požárů a mimořádných událostí. Nejprve se používaly ruční stříkačky tažené koňským spřežením, postupně se měnily v motorové stříkačky, až se dostaly do vzhledu dnešních cisternových automobilových stříkaček.

Strukturu měnily i dokumenty, předpisy a zákony, které se tomuto tématu věnovaly. Hasičské záchranné sbory byly zřízeny na základě zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR. Tento zákon byl v lednu roku 2016 zrušen a byl nahrazen zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru, který je platný dodnes. Na základě těchto zákonů probíhaly školení hasičů, kteří měli výkon této činnosti jako zaměstnání, nebo prováděli činnost v jednotce dobrovolně.

V současné době máme k dispozici moderní technologie, jako jsou vysílačky ve vozidlech, navigace, díky kterým je lepší a rychlejší lokalizace mimořádné události, a komunikace u zásahu se díky novým technologiím taky zlepšuje.

Činnost jednotek HZS a jednotek SDH se ověřuje při cvičeních, které jsou pro tyto účely pořádány. Při cvičení se ověří dojezdová doba JPO, schopnost komunikace při zásahu a akceschopnost celé jednotky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OCHRANA OBYVATELSTVA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Mimořádnou událost (dále jen „MU“) můžeme definovat jako škodlivé působení sil a jevů, které jsou vyvolané činností člověka, přírodními vlivy, ale i havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Při MU je nutné provedení záchranných a likvidačních prací. Do záchranných prací řadíme činnosti, které vedou k odvrácení nebo omezení působení rizik vzniklých touto událostí, ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedou k přerušení jejich příčin. Do likvidačních prací můžeme zařadit činnosti, které vedou k odstranění následků způsobených MU (Česko, 2000).

Ochrana obyvatelstva je široká disciplína, která je vysvětlena jako soubor činností a úkolů odpovědných orgánů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob a občanů, které zabezpečují ochranu života, zdraví, majetku a životního prostředí v souladu s platnými právními předpisy. Koordinační roli v této oblasti plní Ministerstvo vnitra v souladu se zákonem o IZS (Kolektiv autorů, 2015).

Problematika ochrany obyvatelstva je z hlediska legislativy nejvíce řešena v zákoně o IZS, ale i v nelegislativních dokumentech, například koncepce. Právní předpisy uvádí obecný a závazný právní rámec vykonávaní ochrany obyvatelstva orgány veřejné správy, právnickými a fyzickými osobami. Koncepce podrobně popisuje a rozpracovává strukturu tohoto systému a stanoví úkoly a termíny pro splnění úkolů (Kolektiv autorů, 2015).

Koncepce ochrany obyvatelstva je základním strategickým plánovacím dokumentem, jehož zpracování je na základě zákona o IZS. Zpracování připadá na Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Výchozím dokumentem pro zpracování je Bezpečnostní strategie České republiky a identifikované bezpečnostní hrozby a zájmy České republiky, které jsou v ní uvedeny (Kolektiv autorů, 2015).

Hlavními opatřeními ochrany obyvatelstva je:

- varování,
- evakuace,
- ukrytí,
- nouzové přežití (Česko, 2000).

K zajištění ochrany obyvatelstva slouží složky IZS.

2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovanému záchrannému systému (dále jen „IZS“), jeho dělení a složkám, jejich působností se zabývá zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (Česko, 2000).

IZS je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací (Kolektiv autorů, 2015).

Využívá se k přípravě na vznik mimořádné události a v případě potřeby provedení záchranných a likvidačních prací dvěma nebo více složkami tohoto systému (Česko, 2000). Při zásahu jsou složky IZS povinny řídit se příkazy velitele zásahu nebo starosty obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje nebo Ministerstva vnitra. Při poskytnutí pomoci jinému kraji je složka IZS povinna informovat místně příslušné operační a informační středisko IZS (Kolektiv autorů, 2015).

IZS se dělí na základní složky a ostatní složky IZS. Mezi základní složky IZS patří Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky. Do ostatních složek řadíme vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, které je možné využít při záchranných a likvidačních pracích. Při mimořádných událostech poskytují ostatní složky při záchranných a likvidačních pracích pomoc, která je plánovaná a na vyžádání. Ostatními složka se v době krizového stavu stávají i poskytovatelé akutní lůžkové péče, u kterých je zřízen urgentní příjem. Úkolem základních složek IZS je zajištění nepřetržité pohotovosti pro příjem ohlášení vzniklé MU, její vyhodnocení a zásah v místě MU (Česko, 2000).

Operační a informační střediska IZS jsou stálé orgány, které jsou určené pro koordinaci složek tohoto systému. Řadíme mezi ně operační střediska HZS kraje a opis GŘ HZS. Mezi povinnosti OPIS IZS patří přijímání a vyhodnocení informací o MU, zprostředkování organizace při plnění úkolů, které jsou uloženy velitelem, plní také úkoly, které jim uložily orgány oprávněné ke koordinaci záchranných a likvidačních prací, v případě potřeby zajišťují vyrozumění složek IZS a orgánů státních a územních samosprávných celků na základě dokumentace tohoto systému. OPIS mohou povolat a nasadit síly HZS a JPO, ale i dalších složek, a to na základě poplachového plánu nebo požadavku VZ (Česko, 2000).

OPIS může vyžádat a organizovat pomoc na základě požadavků velitele a mohou realizovat varování obyvatelstva při nebezpečí z prodlení na ohroženém území, ale pouze pokud to umožňuje zvláštní právní předpis (Česko, 2000).

Policie České republiky

Jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem, který slouží veřejnosti je Policie České republiky. PČR byla zřízena zákonem č. 273/2008 Sb. (Česko, 2008).

Úkolem Policie je ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a plnění úkolů na základě trestního řádu. Další úkoly jsou na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, které byly Policii uloženy zákony Evropské unie a mezinárodními smlouvami, které spadají do právního řádu. Pokud zákon o Policii České republiky nebo jiný právní předpis nestanoví jinak, tak působnost Policie je na území České republiky (Česko, 2008).

Policie se podřizuje ministerstvu, které jí vytváří také podmínky pro plnění úkolů. Policejní prezident je odpovědný za činnosti policie ministrovi (Česko, 2008). Policejním prezidentem je genmjr. Mgr. Jan Švejdar (Policie ČR, 2021).

Útvary, kterými je tvořena policie, jsou policejní prezidium České republiky, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství. Útvary s celostátní působností zřizuje ministr na návrh policejního prezidenta (Česko, 2008).

Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen „ZZS“) je upravena zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Zákon upravuje podmínky pro poskytnutí zdravotnické záchranné služby, práva a povinnosti poskytovatele ZZS, povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče. Dále určuje podmínky k zajištění připravenosti poskytovatele ZZS na řešení mimořádných událostí a krizových situací (Česko, 2011).

ZZS je zdravotní službou, v rámci které je poskytována především přednemocniční neodkladná péče na základě tísňové výzvy. Tuto péči poskytují osobám se závažným postižením zdraví, nebo pokud je v přímém ohrožení života (Česko, 2011).

Mezi činnosti ZZS patří nepřetržitý a kvalifikovaný bezodkladný příjem volání na číslo tísňového volání 155 a výzev, které byly předány od jiného operačního střediska základní složky IZS (Česko, 2011).

Dalším úkolem je vyhodnocení stupně naléhavosti na tísňovou linku, rozhodování o nejlepším řešení tísňového volání na základě zdravotního stavu postiženého, rozhoduje i o vyslání výjezdové skupiny a o případném přesměrování vyslané skupiny. ZZS řídí a organizuje přednemocniční neodkladnou péči v místě události a při této činnosti spolupracuje s velitelem zásahu, spolupracuje také s poskytovatelem akutní lůžkové péče. V případě potřeby poskytnutí první pomoci předává instrukce přes elektronickou komunikaci. Další činností, která se řadí mezi úkoly je i vyšetření postiženého a poskytnutí zdravotní péče, pokud je nutné provést výkony k záchraně života, tak je provede na místě události. Do úkolů ZZS řadíme ještě třídění osob, které byly postiženy při hromadném postižení v důsledku MU, třídění probíhá podle odborných hledisek urgentní medicíny (Česko, 2011).

Výjezdové základny ZZS jsou umístěny tak, aby dojezdová doba do jednotlivých obcí a městských částí byla v dojezdové době do 20 minut. Rozmístění výjezdových základen je dáno plánem pokrytí území kraje výjezdovými základnami ZZS. V případě, že dojezdovou dobu není možné dodržet, může si poskytovatel ZZS zažádat o pomoc ostatních složek IZS. Podklady k plánu zpracovává poskytovatel ZZS (Česko, 2011).

ZZS je poskytována příspěvkovou organizací, kterou zřizuje kraj. Tato organizace má oprávnění na poskytování ZZS. Na území kraje je záchranná služba poskytována pouze jedna příspěvková organizace (Česko, 2011).

Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky byl zřízen zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. Tento zákon byl zrušen k 1. 1. 2016 a byl nahrazen zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky (Česko, 2015).

Základním úkolem HZS ČR je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata i majetek před požáry a jinými MU. Podílí se na zajišťování bezpečnosti republiky tím, že plní a organizuje úkoly požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a jiných úkolů v rozsahu stanoveném zákonem (Česko, 2015).

3 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY

V letech první Československé republiky fungovaly pouze ve velkých městech požární jednotky z povolání. Ostatní města a obce se řídily předpisy, které převzaly z Rakouska-Uherska. Tyto předpisy umožnily starostům převést odpovědnost za hašení požárů na dobrovolné hasičské sbory. Tyto sbory byly někde posíleny zaměstnancem na pozici strojníka nebo velitele. V době Protektorátu Čech a Moravy byl přeložen německý zákon, který byl vydán jako vládní nařízení o hasičstvu. V roce 1942 byl ustaven územní pluk požární policie Čechy-Morava. Členy pluku byli čeští četníci a příslušníci finanční stráže, kteří k tomuto pluku byli přeloženi a důstojníci. Členové se po ukončení války vrátili ke svým původním jednotkám. Po válce se požární ochrana zařadila do působnosti ministerstva vnitra a plnění úkolů v této oblasti bylo zajištěno národními výbory. Výkonným orgánem bylo hasičstvo buď dobrovolné, z povolání nebo závodní. K reorganizaci požární ochrany došlo při přijetí zákona o státním požárním dozoru a požární ochraně, který byl přijatý v roce 1953. Výkonnými JPO podle tohoto zákona byly veřejné a závodní jednotky. Zodpovědnost za požární bezpečnost měly národní výbory, orgány státního požárního dozoru a ministra vnitra. V roce 1958 byl přijatý nový zákon o požární ochraně, kdy došlo k decentralizaci požární ochrany a oslabení úrovně. Od 60. let převzala některé funkce dobrovolná organizace Československý svaz požární ochrany. Důležitým okamžikem byl vznik Školy požární ochrany MV, která vznikla v roce 1967 ve Frýdku- Místku. Škola se v roce 1984 přejmenovala na Střední odbornou školu požární ochrany MV ČSR. V roce 2002 byla naposledy přejmenována na Střední odbornou školu požární ochrany a Vyšší odbornou školu požární ochrany MV ve Frýdku-Místku. Velké změny přišly až v 70. letech, kdy se rozšířila zásahová činnost JPO o technické zásahy. Profesionální JPO postupně zastoupila některé druhy technických služeb a převzaly větší kompetence z oblasti přípravy státu a orgánů na mimořádné události a prováděli také záchranné a likvidační práce v průběhu mimořádných událostí. V roce 1985 byl vydán další zákon k požární ochraně, který i přes novelizace, je pořád v platnosti. Svůj současný název dostal roku 1995 a proces změn dovršil na přelomu tisíciletí. V tuto dobu byla rozšířena i působnost Ministerstva vnitra o oblast krizového řízení, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému. V ČR byly projednány a schváleny nové zákony. Právní úprava, která je účinná od 1. 1. 2001, představovala změnu v postavení, působnosti a organizaci HZS ČR (MV – GŘ HZS, c2021a).

Ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a Hlavní úřad civilní ochrany byly spojeny, civilní ochrana připadla do kompetencí hasičů (MV – GŘ HZS, c2021a).

Hasičský záchranný sbor České republiky se skládá z Generálního ředitelství HZS ČR, 13 krajských HZS a HZS hlavního města Prahy, dále je součástí Technický ústav požární ochrany Praha, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Opravárenský závod Olomouc a Základna logistiky Olomouc (Česko, 2015).

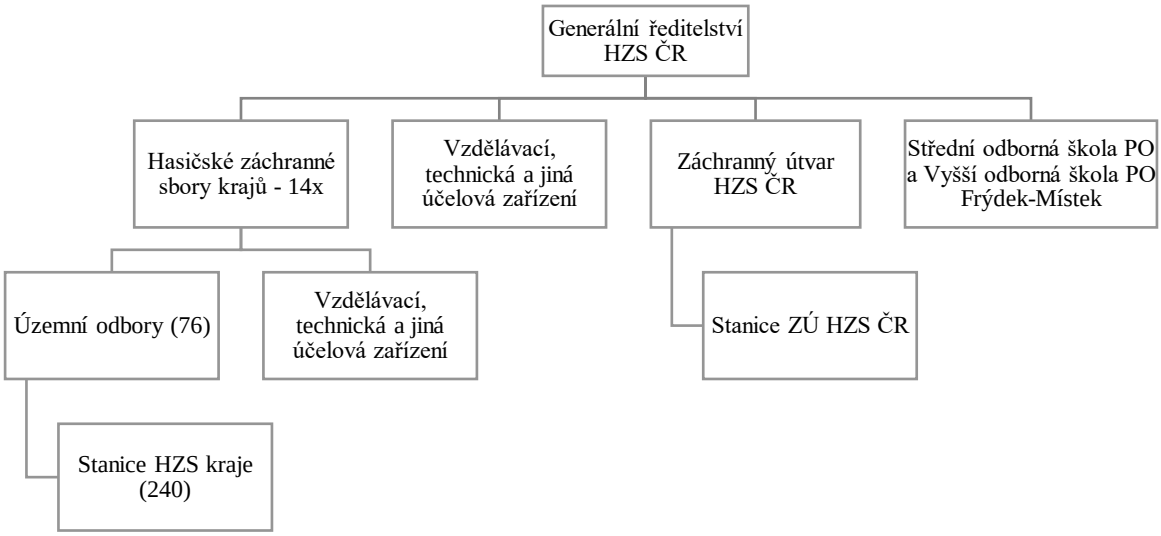

Obr. 1 Schéma organizace Hasičského záchranného sboru České republiky (HZS ČR, 2016)

3.1 Generální ředitelství HZS ČR

Generální ředitelství HZS ČR je součástí Ministerstva vnitra. V čele stojí ředitel, kterým je generálporučík Ing. Drahoslav Ryba, který je na této pozici od roku 2011 (Generální ředitel, c2021).

Mezi úkoly GŘ HZS ČR patří úkoly na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS. Generální ředitelství řídí Hasičské záchranné sbory krajů, záchranný útvar a školu požární ochrany ve Frýdku-Místku (Česko, 2015).

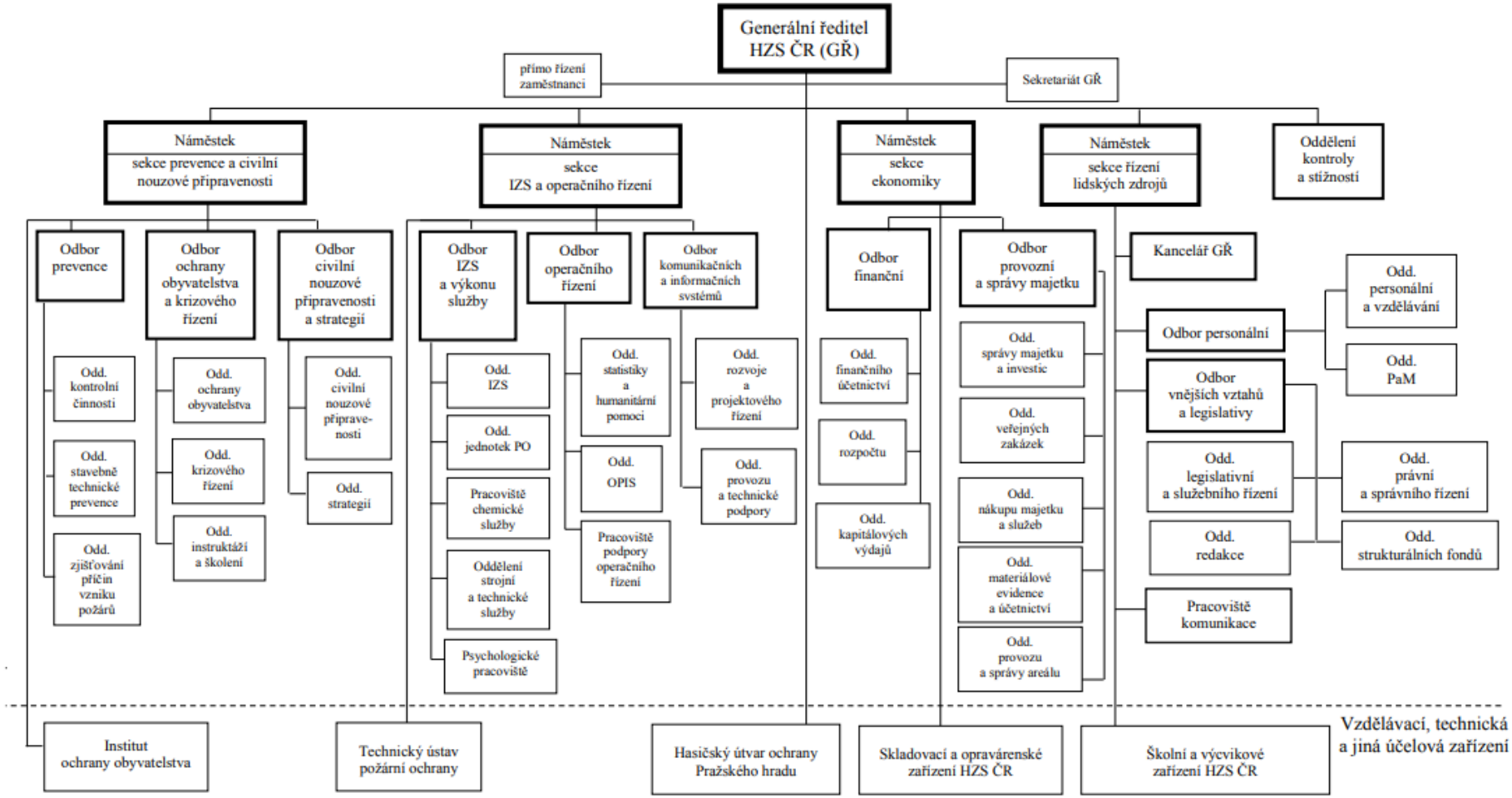

Obr. 2 Schéma organizace Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (MV-GŘ HZS ČR, 2019)

3.2 Hasičský záchranný sbor kraje

Hasičské záchranné sbory krajů jsou organizační složkou Hasičského záchranného sboru České republiky. Příjmy a výdaje HZS krajů jsou součástí rozpočtu ministerstva. Nejvyšším orgánem HZS kraje je ředitel (Česko, 2015). Hasičských záchranných sborů kraje je na našem území 14. Všechny, kromě HZS hlavního města Prahy, se dál dělí na územní odbory. Územních odborů je v ČR 76. Tyto odbory se pak dělí na 240 stanic HZS kraje (HZS ČR, 2016).

Mezi činnosti, které vykonávají HZS kraje pro JSDHO, patří například organizace školení velitelů a strojníků, plnění tlakových lahví do dýchacích přístrojů a údržba dýchacích přístrojů. Zajišťují taky impregnaci zásahových obleků (Jednotky PO, c2021c).

Služba v HZS kraje je vykonávána příslušníky HZS kraje. Pracovněprávní vztah příslušníků je upraven zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů s doplňujícími ustanoveními dle zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. Službu vykonávají ve dvousměnném nebo třísměnném režimu, kde se střídají ve dvou nebo třech směnách a jedna směna trvá 24 hodin (Jednotky PO, c2021d).

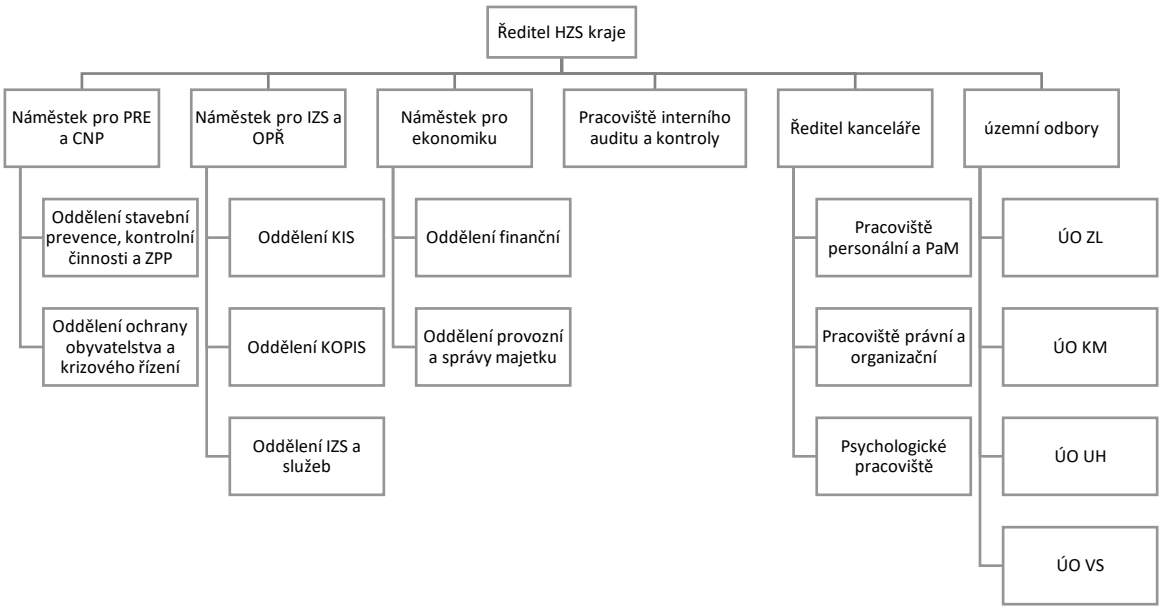

Obr. 3 Schéma organizace HZS Zlínského kraje (HZS ČR, 2016)

3.3 Jednotky požární ochrany

Jednotky požární ochrany jsou organizovaným systémem, který je tvořen odborně vyškolenými osobami, kterými jsou hasiči, požární technikou, mezi kterou patři automobily a věcnými prostředky požární ochrany, kde se řadí výbava automobilů (Jednotky PO, c2021a).

Do systému JPO řadíme:

- jednotku hasičského záchranného sboru, která je zřízená jako jednotka hasičského záchranného sboru kraje,
- jednotku generálního ředitelství nebo jednotku záchranného útvaru hasičského záchranného sboru, která je složena z příslušníků HZS,
- jednotku hasičského záchranného sboru podniku, která se skládá ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a výkon této činnosti v jednotce mají jako zaměstnání,
- jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jejíž členy jsou fyzické osoby, které nemají výkon činnosti v jednotce jako své zaměstnání,
- jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku, která se skládá ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, jejichž činnost v jednotce nevykonávají jako své zaměstnání (Česko, 1985).

Základním posláním těchto jednotek je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytnutí pomoci při MU, které ohrožují životy a zdraví obyvatel, majetek, nebo životní prostředí. Tyto události vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (Jednotky PO, c2021a).

JPO působí v organizačním, nebo operačním řízení. Organizační řízení je činnost k dosažení organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k dosažení úkolů JPO. Jedná se o činnost, která souvisí s udržováním a zvyšováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů v rámci školení a výcviku, údržbou požární techniky a dalších prostředků. Operační řízení je činnost od přijetí zprávy o vzniklém požáru nebo jiných mimořádných událostí, až po návrat na místo výjezdu. Do činností v operačním řízení se zahrnuje výjezd JPO, jízda na místo mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací (Česko, 1985).

Vznik mimořádné události nelze vyloučit kdekoliv na území České republiky. Proto byl vytvořen systém, kterým je pokryté zabezpečení celé ČR do určitého časového limitu. Na základě plošného pokrytí území se JPO rozmísťují na území kraje a na území hlavního města Prahy. HZS kraje a HZS hlavního města Prahy zajišťují podklady pro vydání nařízení na rozložení JPO. Nařízením se stanoví:

- stupeň nebezpečí na území obcí v kraji podle kritérií,
- jednotky, které budou zajišťovat plošné pokrytí a určí jejich kategorii a druh záchranných prací, které budou provádět,
- jednotky na provádění záchranných a likvidačních prací, pokud tak neučinilo generální ředitelství,
- územní působnost pro jednotky, které zabezpečují plošné pokrytí, po dohodě s generálním ředitelstvím i pro jednotku HZS kraje, která je určená pro záchranné a likvidační práce,
- vypracuje také mapu plošného pokrytí, kde budou zakresleny údaje o stupních nebezpečí na území obcí a rozmístění jednotek (MV – GŘ HZS ČR, c2021a).

Kategorie JPO

JPO se dělí pro potřebu plošného pokrytí na jednotky s územní působností, které zasahují i mimo území svého zřizovatele a na jednotky požární ochrany s místní působností, kteří zasahují pouze na území svého zřizovatele (Česko, 1985).

Do JPO, které zasahují i mimo území zřizovatele patří:

- JPO I – JHZS s územní působností do 20 minut jízdy z místa výjezd,
- JPO II – JSDH obce, členové vykonávají činnost v jednotce jako hlavní nebo vedlejší povolání a doba dojezdu z místa výjezdu je do 10 minut,
- JPO III – JSDH obce, jehož členové vykonávají službu v JPO dobrovolně, dojezd z místa výjezdu do 10 minut (Česko, 1985).

Do JPO zasahujících pouze na území zřizovatele se řadí:

- JPO IV – JHZS podniku,
- JPO V – JSDH obce, činnost členů je vykonávána v JPO dobrovolně,
- JPO VI – JSDH podniku (Česko, 1985).

V případě potřeby mohou být jednotky po dohodě se zřizovatelem využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod (Česko, 1985).

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	Dvě JPO do 7 minut a jedna JPO do 10 minut
	B	Jedna JPO do 7 minut a další dvě JPO do 10 minut
II	A	Dvě JPO do 10 minut a jedna JPO do 15 minut
	B	Jedna JPO do 10 minut a další dvě JPO do 15 minut
III	A	Dvě JPO do 15 minut a jedna JPO do 20 minut
	B	Jedna JPO do 15 minut a jedna JPO do 20 minut
IV	A	JPO do 20 minut a další JPO do 25 minut

Tab. 1 Základní tabulka plošného pokrytí (Česko, 1985)

Typy stanic

V rámci územního odboru HZS kraje a sídla HZS kraje se zřizuje jedna ze stanic typu C1, C2, C3, P0, P1, P2, P3 (Česko, 2001b).

Stanice typu C1 je umístěná v obci, kde je počet obyvatel do 50 tisíc a JHZS kraje zabezpečuje výjezd dvou družstev. Typ stanice C2 je umístěna v obci, kde je počet obyvatel od 50 tisíc do 75 tisíc a jednotka zajišťuje výjezd dvou družstev. Typ C3 je stanice, která je v obci, kde je počet obyvatel vyšší než 75 tisíc a jednotka zajišťuje výjezd tří družstev (Česko, 2001b).

V rámci plošného pokrytí kraje jednotkami se zřizují i stanice typu P. Stanice typu P0 se zřizuje v obci, kde je počet obyvatel do 15 tisíc a JHZS kraje vznikla sdružením prostředků obce a HZS kraje. P1 je stanice zřízená v obci s počtem obyvatel do 30 tisíc nebo v obci, kde JHZS kraje zabezpečuje výjezd družstva ve zmenšeném počtu. Typ stanice P2 zabezpečuje výjezd družstva a má určenou požární techniku a výškovou techniku. Je umístěna v obci s počtem obyvatel do 15 tisíc v případě, že je v obci více než 10% budov s více jak 5 podlažími a není možné uskutečnit přepravu automobilového žebříku nebo plošiny do 15 minut z jiné stanice a v obcích s počtem obyvatel nad 15 tisíc, pokud není možné přepravit žebřík nebo plošinu z jiné stanice do 15 minut. Stanice P3 jsou v obci s počtem obyvatel do 30 000, zabezpečuje výjezd jednoho družstva a družstva ve zmenšeném počtu.

Stanice P4 je umístěná v obci, kde je více jak 30 tisíc obyvatel a JHZS kraje zajišťuje výjezd dvou družstev (Česko, 2001b).

Typ stanice	C1	C2	C3	P0	P1	P2	P3	P4
Počet organizovaných výjezdů k zásahu zabezpečení plošného pokrytí	2	2	3	1	1	1	2	2
Základní početní stav příslušníků na tři směny	39	45	60	9	15	24	33	39
Základní početní stav příslušníků na jednu směnu	13	15	20	3	5	8	11	13
Minimální počet příslušníků v jedné směně k výjezdu	8	10	14	2	4	6	8	8

Tab. 2 Základní a minimální počet příslušníků stanic (Česko, 2001b)

Kategorie jednotek sborů dobrovolných hasičů

Kategorie JSDHO určuje v tabulce základní početní stav členů JSDHO. V této kategorii jsou jednotky rozděleny do JPO II/1, JPO II/2, JPO III/1, JPO III/2, JPO V. Jednotky, které nejsou zařazené do plánu plošného pokrytí, mají stejný početní stav jako JPO V (Česko, 2001b).

JPO II/1 – jednotka s územní působností kategorie JPO II, zajišťuje výjezd družstva o zmenšeném počtu a je zřízena v obci, kde je počet obyvatel vyšší jak 1 000 (Česko, 2001b).

JPO II/2 – jednotka s územní působností JPO II, zajišťuje výjezd dvou družstev ve zmenšeném počtu a zřizuje se v obci, ve které je počet obyvatel vyšší jak 1 000 (Česko, 2001b).

JPO III/1 – jednotka s územní působností JPO III, která zajišťuje výjezd družstva se zmenšeným početním stavem a zřizuje se v obci, kde je více jak 1 000 obyvatel (Česko, 2001b).

JPO III/2 – územní působnost jednotky je v kategorii JPO III, zajišťuje výjezd dvou družstev se zmenšeným početním stavem a je zřízena v obci, kde je víc jak 1 000 obyvatel (Česko, 2001b).

JPO V – územní působnost jednotky je v kategorii JPO V, zabezpečuje výjezd družstva se zmenšeným početním stavem (Česko, 2001b).

Vnitřní organizace jednotky	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Základní početní stav členů	12	24	12	24	9
Počet členů v pohotovosti pro výjezd	4	8	4	8	4

Tab. 3 Základní početní stav členů JSDHO (Česko, 2001b)

JSDH obcí jsou členy **Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska**. Toto sdružení eviduje asi 362 000 členů, kteří jsou asi v 7 660 sborech dobrovolných hasičů (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, c2021).

Sbory dobrovolných hasičů každoročně vyplňují „Výcvikový rok“ (viz. Příloha P1). Dokument obsahuje pravidelné školení pro JPO, ke kterému doplní datum konání a účast členů jednotky. Dalším listem je protokol o ověření odborné přípravy, kde vyplní jednotku, datum přezkoušení a prezenční listinu členů. Pro každé provedené školení se zakládá nová prezenční listina členů JSDHO (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, c2021).

4 CVIČENÍ JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY

Popis, charakteristika a druhy cvičení JPO určuje Sbírka interních aktů řízení Generálního ředitele HZS ČR č. 7/2009 ze dne 3. února 2009. Pokyn generálního ředitele určuje postup při přípravě a provedení taktických a prověřovacích cvičení. Smyslem tohoto pokynu je sjednotit postup při přípravě, provedení a vyhodnocení taktických a prověřovacích cvičení JPO, dalších složek IZS a orgánů, které účastní na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací za mimořádné události. Určuje postup při přípravě a provedení taktických a prověřovacích cvičení, postup organizátora cvičení JPO. Vymezuje rozsah a obsah dokumentace, která je potřebná k taktickým a prověřovacím cvičením. Pokyn určuje i dobu, po kterou musí být dokumenty archivovány. V rámci přípravy JPO i dalších složek IZS jsou pořádána taktická a prověřovací cvičení. Cvičení jsou pořádána HZS krajů v rámci ročního plánu pravidelné odborné přípravy (Štěpán, 2009).

4.1 Taktická cvičení

Taktická cvičení JPO ověřuje způsobilost velitelů JPO a jejich štábu vést JPO a prověří i znalost území JPO. Účelem provedení cvičení je ověření připravenosti JPO nebo štábů na zdolávání požárů nebo záchranné práce při mimořádných událostech (Štěpán, 2009).

Taktická cvičení vyhlásí velitel JPO podle ročního plánu pravidelné odborné přípravy. Podle rozsahu provedení taktického cvičení se dělí na taktickou úroveň, operační úroveň a strategickou úroveň cvičení (Štěpán, 2009).

Do taktických cvičení JPO se řadí i cvičení, která se provádí formou ukázky na zabezpečení preventivně výchovné a propagační činnosti (Štěpán, 2009).

HZS kraje vydává zaměření a rozsah cvičení v ročním plánu pravidelné odborné přípravy, ale organizuje se podle pravidelné odborné přípravy JPO a HZS ČR, kterou zveřejňuje MV-generální ředitelství HZS ČR (Štěpán, 2009).

Taktická cvičení může nařídit a schvaluje i dokumentaci:

- ředitel územního odboru HZS kraje, když se do cvičení zapojí dvě nebo více JPO,
- ředitel HZS kraje, pokud cvičení rozsahem přesahuje územní působnost územního odboru HZS kraje (Štěpán, 2009).

V roce 2020 v České republice proběhlo mezinárodní taktické cvičení Ample Strike 2020. Cvičení bylo zaměřeno na provádění kombinovaných leteckých operací v souladu s normami NATO. Cvičení se zúčastnilo 6 členských zemí NATO (2020, 2020).

4.2 Prověřovací cvičení

Prověřovací cvičení je zaměřeno na prověření připravenosti a akceschopnosti jednotek požární ochrany, k prověření požárního řádu obce, dokumentace zdolávání požárů, havarijních plánů a k ověření koordinace JPO a dalšími složkami integrovaného záchranného systému. Při cvičení může být vyhlášen i cvičný požární poplach (Štěpán, 2009).

Dokumentaci prověřovacího cvičení schvaluje a cvičení může nařídit:

- generální ředitel HZS ČR nebo jeho zástupce,
- ředitel HZS kraje nebo také jeho zástupce,
- ředitel územního odboru HZS kraje nebo jeho zástupce,
- velitel jednotky a příslušníci, kterým je svěřena kontrola akceschopnosti JPO v rámci výkonu státního požárního dozoru,
- starosta obce pro jednotku, která je zřízená obcí,
- statutární zástupce právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby pro jednotku, kterou založili (Štěpán, 2009).

Pokud se nejedná o prověřovací cvičení na ověření ohlašovny požáru, operačního a informačního střediska nebo další místo, kterému se požár nebo mimořádná událost ohlašuje, musí být upozorněny, že se jedná o prověřovací cvičení. V případě prověřování ohlašovny požáru, operačního a informačního střediska nebo jiné místo, kterému se požár nebo mimořádná událost ohlašuje, musí organizátor cvičení zamezit šíření informací mimo prověřované subjekty a označit informace jako „cvičná“, „cvičení“ a musí je rozšířit o požadavek na již stanovenou součinnost, jejíž provedení souhlasí se schváleným námětem prověřovacího cvičení (Štěpán, 2009).

4.3 Dokumentace ke cvičení

Záměr taktického cvičení

Záměr taktického cvičení je výchozí dokument, kterým se stanoví základní rámec taktického cvičení. Je zároveň podkladem pro zpracování následné dokumentace cvičení. Záměr je zpracováván v textové podobě a musí obsahovat:

- cíl cvičení,
- námět cvičení i jeho rozsah,
- jméno a příjmení osoby, která je odpovědná za organizaci cvičení,
- místo a termín, i datum a čas, kdy bude cvičení provedeno,
- seznam složek IZS, které se zúčastnily cvičení,
- úkoly pro složky IZS a orgány, které byly zařazeny do cvičení (Štěpán, 2009).

Záměr taktického cvičení je schvalován osobou, která má oprávnění nařídit cvičení. V případě mezinárodního cvičení platí pro účastníky z České republiky záměr cvičení, který byl vydaný organizátorem (Štěpán, 2009).

Organizační pokyn

Pracovním dokumentem je organizační pokyn, který vymezuje pravidla pro přípravu taktického cvičení a organizační zabezpečení vlastního průběhu cvičení. Pokyn se vypracovává v textové podobě a obsahuje:

- přehled osob, které jsou odpovědné za provedení cvičení, především řídícího cvičení, který je odpovědný za průběh cvičení a dodržení daného námětu,
- určení pracovních skupin pro zabezpečení přípravy cvičení a jmenování osob, které jsou odpovědné za přípravu podkladů pro plán cvičení,
- organizaci materiálního, technického a finančního zabezpečení cvičení včetně opatření k přípravě prostoru, kde bude cvičení provedeno,
- organizaci přípravy řízení cvičení a vydání pokynů k zabezpečení přípravy cvičících složek,
- harmonogram přípravy cvičení,
- přípravu JPO a dalších složek IZS,

- organizaci pracovních porad,
- způsob vyhodnocení cvičení,
- formu mediálního zabezpečení cvičení (Štěpán, 2009).

Organizační pokyn, který je určený k zabezpečení taktického cvičení, je schvalován řídícím cvičení nebo osobou, která byla přípravou a provedením cvičení pověřená (Štěpán, 2009).

Plán provedení cvičení

Plán provedení taktického cvičení je souhrnný prováděcí dokument, který tvoří podmínky pro organizované provedení taktického cvičení, dosažení stanovených cílů, procvičení všech zadaných úkolů a zabezpečení efektivního řízení cvičení. Tento plán je zpracován v textové podobě a musí obsahovat:

- cíl cvičení, místo a termín, kdy bude cvičení provedeno, včetně data a času,
- seznam složek IZS, které se zúčastní cvičení,
- námět cvičení (situace výchozí, všeobecná, zvláštní), včetně rozsahu cvičení,
- etapy cvičení a způsob provedení, učební úkoly cvičících,
- časovou osu průběhu cvičení (činnost cvičících v souvislosti s předpokládaným časovým průběhem cvičení),
- grafickou část cvičení, i schémata (nasazení sil a prostředků a jejich rozmístění),
- plán spojení, bezpečnostní opatření,
- další údaje, které určí osoba oprávněná toto cvičení nařídit, například scénáře u náročnějších cvičení, úkoly figurantů, přehled dokumentů pro přípravu a provedení cvičení, jako jsou havarijní plány, právní předpisy, způsob zabezpečení ochrany utajovaných skutečností v případě, že budou použity utajované údaje.

Plán provedení taktického cvičení je schvalován osobou, která má oprávnění nařídit cvičení (Štěpán, 2009).

Hodnocení taktického cvičení

Hodnocení taktického cvičení je dokument, který slouží pro vyhodnocení daných cílů cvičení. Řídící cvičení předkládá toto hodnocení po ukončení cvičení osobě, která cvičení nařídila. Hodnocení je vypracované v textové podobě a obsahuje:

- vyhodnocení dosažení cílů cvičení,
- vyhodnocení připravenosti a akceschopnosti JPO zasahujících na místě cvičení, dalších složek IZS a ostatních subjektů, jejich velitelů, řídících štábů a operačních a informačních středisek,
- nedostatky a návrhy na opatření,
- další údaje, které stanoví oprávněná osoba (Štěpán, 2009).

5 POŽÁRY

Požár je jakékoliv nežádoucí hoření, u kterého došlo k usmrcení nebo zranění osob a zvířat, ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí. Je to také nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí ohroženy (Česko, 2001a).

Požáry jsou jednou z nejčastějších mimořádných událostí, řadí se na 3. místo v celkovém počtu událostí za rok (Statistická ročenka 2020, 2021).

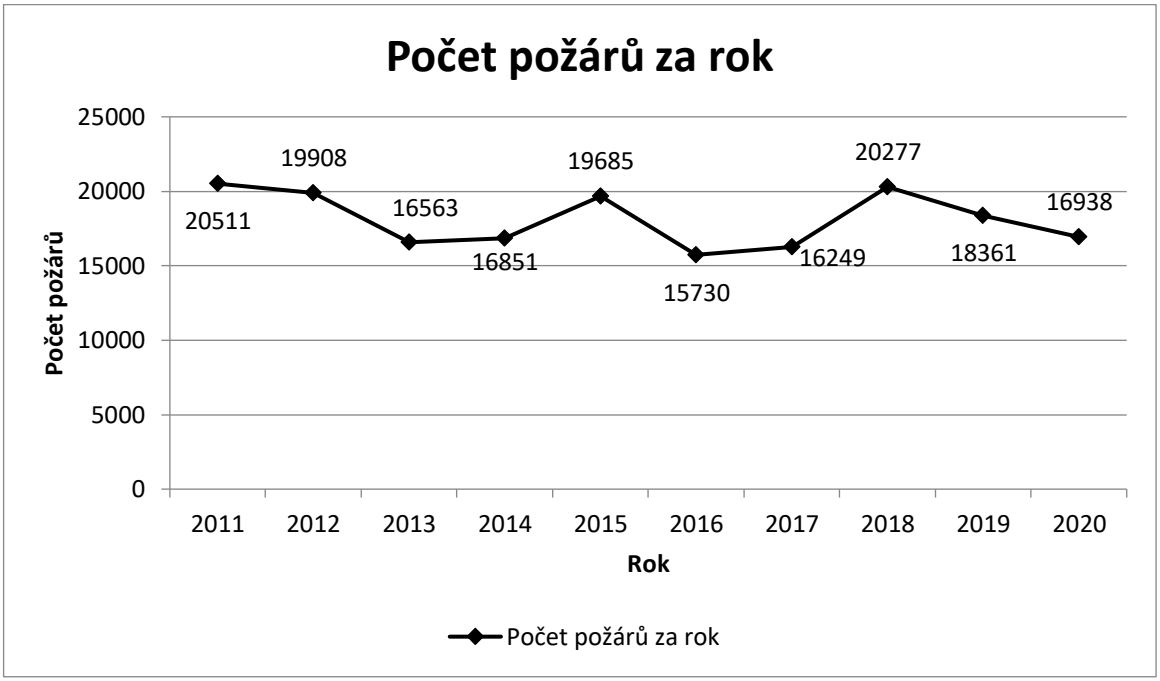

Graf 1 Statistika požárů v letech 2011–2020 (Statistická ročenka 2015, 2016; Statistická ročenka 2020, 2021)

5.1 Rozdělení požárů

Požáry se dělí na základě různých kritérií – podle hořících látek, možnosti šíření, rozsahu, doby trvání, zjistitelnosti a podle polohy požáru. Na průběh požáru, záchranu životů i na způsob hašení požáru má vliv každé kritérium (Hasičina, 2002).

Podle hořících látek se dělí na požáry pevných látek, hořlavých kapalin, plynů a kombinované požáry (Hasičina, 2002).

Podle **možnosti šíření** se dělí na rozšiřující se požáry a nerozšiřující se požáry (Hasičina, 2002).

Podle **rozsahu** se dělí na malé, střední, velké a katastrofické požáry (Hasičina, 2002).

Podle **doby trvání** se dělí na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé (Hasičina, 2002).

Podle **zjistitelnosti** se dělí na otevřené a skryté. Otevřené mají viditelné plameny a kouř, skryté jsou požáry, které není snadné zjistit. Může jít o žhnoucí materiály, požáry ve stěnách nebo v podzemí (Hasičina, 2002).

Posledním kritériem dělení je **poloha**. Podle tohoto kritéria se dělí na podzemní, přízemní a nadzemní (Hasičina, 2002).

5.2 Pásma požáru

Prostor kolem požáru, který jej ovlivňuje. Dělí se na tři pásma, pásmo hoření, pásmo přípravy a pásmo zakouření. Pásma charakterizují rozvoj požáru a v probíhajícím čase se mění (Hasičina, 2002).

Úkolem jednotek požární ochrany ve všech pásmech je záchrana ohrožených osob, zvířat a cenných materiálů. V pásmu hoření je činnost jednotek zaměřena na hašení požáru (Hasičina, 2002).

Ve druhém pásmu se činnost zaměřuje na zamezení šíření požáru ochlazováním materiálů a konstrukcí, odstraněním hořlavých látek, tlakových lahví. V posledním třetím pásmu se činnost jednotek zaměřuje na záchranu osob, zvířat a cenností i na boj s kouřem, jeho odstranění nebo usměrnění směrem, který nejméně ohrozí (Hasičina, 2002).

Dílčí závěr

Teoretická část bakalářské práce se zabývá uvedením do problematiky ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech. Část se zabývá problematikou IZS a stručným popisem složek, které tvoří tento systém. Je zde kapitola, ve které je podrobněji popsán Hasičský záchranný sbor a jednotky požární ochrany, pro které jsou plánována i cvičení, o kterých pojednává další kapitola. V této kapitole jsou charakterinovány jednotlivé druhy cvičení včetně dokumentů potřebných k jejich realizaci. Poslední kapitola této části je věnovaná problematice požárů, které jsou tématem cvičení. Zpracovaná dokumentace k cvičení jsou v praktické části práce.

6 CÍLE A METODY

Hlavním cílem této bakalářské práce je zpracovat dokumentaci ke cvičení JSDHO Bylnice na téma hašení požáru přírodního prostředí.

Ke splnění hlavního cíle byly stanoveny tyto dílčí cíle:

1. na základě dostupných zdrojů zpracovat poznatky a teoretická východiska na dané téma,
2. analyzovat síly a prostředky JSDH obce Bylnice využitelné pro zdolávání požáru na dané téma.

Ke splnění práce byly použity tyto metody:

- literární rešerše – získání informací z dostupných zdrojů,
- analýza – výběr techniky k použití při cvičení,
- syntéza – spojení poznámek k technice do textu,
- modelování – k vytvoření záměru a plánu prověřovacího cvičení.

Pro zpracování praktické části byly stanoveny následující 2 omezení:

1. pro tuto práci byla stanovena pouze jedna mimořádná událost – požár,
2. z důvodu proticovidových opatření a plnění výjezdů JSDHO cvičení bylo zpracováno pouze teoreticky, k praktickému cvičení nedošlo v rámci přijatých opatření.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY NA ÚZEMÍ MĚSTA BRUMOV-BYLNICE

Zlínský kraj je jedním ze 14 krajů České republiky, rozlohou je čtvrtý nejmenší kraj ČR. Na území kraje se nachází dvě chráněné krajinné oblasti – Beskydy a Bílé Karpaty. V kraji je 307 obcí, mezi které se řadí i Brumov-Bylnice (Základní charakteristika kraje, b. r.). Ve Zlínském kraji jsou v 1. pololetí roku 2021 naplánovaná 2 taktická cvičení pro složky IZS (Plán cvičení HZS pro IZS na 1. polovinu 2021, 2020).

Pořadové číslo	Termín cvičení	Téma taktického cvičení složek IZS	Místo cvičení	Účast složek IZS	Poznámka
1.	2. Q	Únik NL (čpavku) na zimním stadionu	Kroměříž	HZS, KŘP, ZZS, JSDHO, ChL HZS MSK	
2.	2. Q	Amok v prostorách UTB	Uherské Hradiště	HZS, KŘP, ZZS	UTB

Tab. 4 Cvičení na 1. pololetí roku 2021 pro Zlínský kraj (Plán cvičení HZS pro IZS na 1. polovinu 2021, 2020)

Město patří do mikroregionu Valašské Klobucko. Sdružení obcí bylo založeno v roce 1999 a u založení bylo 26 starostů. Původní název zněl Sdružení obcí mikroregionu Jižní Valašsko, a v roce 2018 byl mikroregionu přejmenován na Sdružení obcí mikroregionu Valašské Klobucko. Nyní mikroregionu sdružuje 22 obcí a měst, setkávají se, spolupracují, realizují společné projekty. Každý rok pořádají Den mikroregionu (Mikroregion Valašské Klobucko, b. r.).

Město Brumov-Bylnice leží na moravsko-slovenském pomezí na severovýchodě Bílých Karpat. V roce 1964 se oficiálně spojil název Brumova s Bylnicí, a roku 1976 byly připojeny i obce Svatý Štěpán a Sidonie. Město má dohromady kolem 6 000 obyvatel (Vychodni-morava.cz, c2021).

7.1 Zabezpečení PO na území města Brumov-Bylnice

Na základě zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, má město povinnost:

- zajistit zřízení a aktualizaci JSDH na území města, které provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU,

- zajistit a udržet akceschopnost JSDH na území města, včetně aktualizace členů, technické způsobilosti vozidel a zásahové techniky, výzbroje a výstroje,
- zabezpečit odbornou přípravu členů JSDH a školení řidičů zásahových vozidel,
- navrhnout a zabezpečit z rozpočtu města materiální a finanční potřeby JSDH,
- zajistit péči o členy JSDH, pokud zasahují za ztížených podmínek nebo u zásahu, který trvá déle na území města,
- zabezpečit a uhradit preventivní zdravotní prohlídky pro členy JSDH,
- navrhnout zřízení ohlašoven požárů a dalších míst, kde lze hlásit požár,
- navrhnout zdroje vody pro hašení požárů a jejich použitelnost a stanoví další zdroje vody pro hašení požárů,
- umožnit dislokaci JSDH na území obce a přispívat z rozpočtu města na provoz a vybavení jednotek,
- spolupracovat se sousedními obcemi při plnění úkolů na zabezpečení PO,
- zajistit organizování preventivně výchovné činnosti pro členy JSDH města,
- navrhovat a aktualizovat „Požární řád města“ (Odbor správní, c2021).

Organizace a zásady zabezpečení PO na území města se řídí Požárním řádem ze dne 4. 4. 2017. Na území města je požární ochrana zabezpečena jednotkami požární ochrany, kterými jsou JSDHO Brumov, JSDHO Bylnice a JSDHO Svatý Štěpán. Jejich početní stavy a vybavení budou uvedeny v následující tabulce (Požární řád města Brumov-Bylnice, 2017).

Dislokace jednotky	Kategorie JPO	Automobilová technika	Požární zásahová technika	Početní stav jednotky
Brumov	III	2 ks CAS 2 ks DA	− motorová stříkačka 1 ks, − vozidlová radiostanice 1 ks, − přenosná radiostanice 2 ks, − dýchací přístroj 4 ks, − plovoucí čerpadlo 1 ks, − kalové čerpadlo 1 ks	12

Tab. 5 JSDHO Bylnice (Požární řád města Brumov-Bylnice, 2017)

Dislokace jednotky	Kategorie JPO	Automobilová technika	Požární zásahová technika	Početní stav jednotky
Bylnice	V	1 ks CAS 1 ks DA	− motorová stříkačka 1 ks, − vozidlová radiostanice 1 ks, − přenosná radi1ostanice 2 ks, − dýchací přístroj 4 ks, − plovoucí čerpadlo 1 ks, − kalové čerpadlo 1 ks	9
Svatý Štěpán	V	2 ks DA	− motorová stříkačka 1 ks, − vozidlová radiostanice 1 ks, − přenosná radiostanice 2 ks, − plovoucí čerpadlo 1 ks, − kalové čerpadlo 1 ks	9

Tab. 5 JSDHO Bylnice — pokračování (Požární řád města Brumov-Bylnice, 2017)

Požární poplach je na území města vyhlašován požární sirénou nebo pomocí varovného a informačního systému obyvatelstva. V případě, že není možné použití předchozích způsobů, může být požární poplach vyhlašován jiným způsobem, například trubkou, zvoněním zvonu, telefonicky a přímým informováním jednotlivých osob jednotky sboru dobrovolných hasičů (Požární řád města Brumov-Bylnice, 2017).

7.2 Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Bylnice

Sbor dobrovolných hasičů obce Bylnice byl založen v roce 1896. Podnět k založení vydal tehdejší starosta obce František Pšenčík, obecní radní Jan Vančuřík a František Lysák. Mezi zakládající členy patřili Josef Hořák, Josef Novák a Jan Bačo. V kronice bylo napsáno, že při založení byla zakoupena stříkačka v hodnotě 870 zlatých a sklad a výzbroj pro tehdejší činné členy za 445 zlatých. Počet činných členů byl 29 a výzbroj se skládala z 30 helmic, 6 provazů, 1 žebře, 2 košů a stříkačky s hadicemi. (Bernátík et al., 2015)

Původní hasičská zbrojnice se nacházela pár metrů od stávající, do které se sbor přestěhoval v roce 2003, kdy proběhla kompletní rekonstrukce budovy. V 50. letech se pořídil do sboru první automobil značky HORCH, v 60. letech byl nahrazen automobilem značky ERENA. V 80. letech měl sbor TATRU 805 a cisternové vozidlo PV3S. V 90. letech sbor jezdil s požárním vozidlem DVSA 31 (Bernátík et al., 2015).

Od roku 1990 se s pomocí členů sboru podařilo sehnat nové vozidlo CAS 24 Karosa, a do nového tisíciletí vkročili i s novým dopravním automobilem Volkswagen Transporter. CAS 24 byla dne 25. 2. 2021 vyměněna za CAS 32 TATRA, jedná se o typ T 815. Volkswagen Transporter byl také v roce 2017 vystřídán novým dopravním automobilem FORD Transit, který je upravený pro potřeby JSDHO (Bernátík et al., 2015).

JSDHO Bylnice se zúčastnila posledních dvou cvičení na téma požár travnatého porostu v blízkosti pily v Bylnici a cvičení v Návojné na likvidaci požáru a evakuaci osob.

JSDHO Bylnice je jednotka, která zasahuje pouze na území svého zřizovatele, patří do kategorie JPO V zabezpečuje výjezd jednoho družstva se zmenšeným počtním stavem. Zřizovatelem JSDHO Bylnice je město Brumov-Bylnice. JSDHO Bylnice je také členem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

Obr. 4 Požární zbrojnice JSDHO Bylnice (vlastní)

Obr. 5 Požární zbrojnice JSDHO Bylnice – garáže (vlastní)

8 SÍLY A PROSTŘEDKY JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE BYLNICE

Každý hasičský sbor vlastní příslušnou techniku, která je určena k likvidaci požáru a jiných MU. Jednotka SDH obce Bylnice má ke dni 6. 5. 2021 ve svých řadách 93 členů, z toho 3 ženy, 35 aktivních členů v družstvech. Zbytek tvoří řadoví členové a nejmladší členové sboru (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

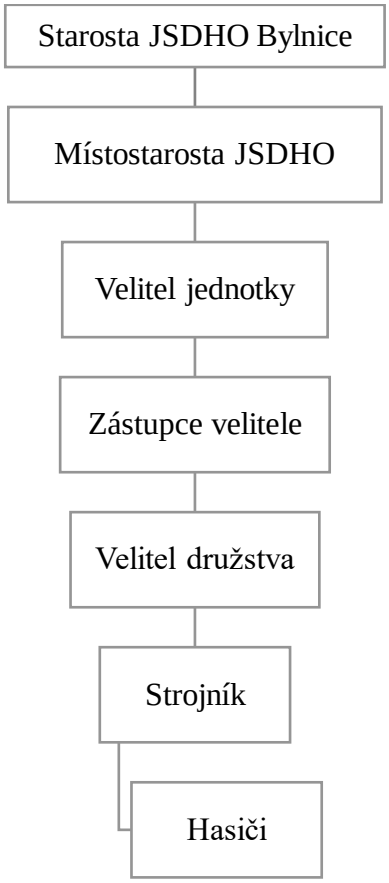

Obr. 6 Organizační struktura JSDHO (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.)

Starostou JSDHO Bylnice je Tomáš Polách, **místostarostou** je Tomáš Hořák (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

Na pozici **velitele jednotky** byl jmenován František Bartozel, jeho **zástupcem** byl jmenovaný Jiří Kosačík (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

Do pozice **velitele družstva** může být pověřen:

- Tomáš Polách,
- Lukáš Machů,
- Radim Lysák,

- Mikš Zdeněk,
- další 3 členové (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

Na pozici **strojníka** mohou být dosazeni:

- Zdeněk Mikš,
- Jiří Kosačík,
- Ondřej Olejník,
- Roman Bajzík a další 2 členové (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

Funkci **hasiče** mohou obsadit:

- Stanislav Hořák,
- Tomáš Hořák,
- Stanislav Červenka,
- Karel Obadal,
- Daniel Mana,
- Adam Macháč,
- Rostislav Floreš,
- Pavel Lysáček,
- Jaromír Pinďák,
- Stanislav Juřica,
- Martin Bartozel,
- Bohumil Ďulík,
- Hana Mikšová,
- dalších 9 členů (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

Do techniky, se kterou sbor disponuje, patří CAS 32 T815, dopravní automobil FORD Transit, nejnovějším vozidlem je Nissan Pathfinder. Dále je na stanici umístěné ponorné čerpadlo, dýchací technika, vysílačka, odvlhčovač vzduchu, motorová pila, elektrocentrála, kalové čerpadlo, historická ruční koňská stříkačka, přenosná PS 12, PS 16, tablet s navigací (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

CAS 32 T815

Toto vozidlo je určeno pro výjezdy na požáry a jiné mimořádné události. Je nepřetržitě umístěno na stanici JSDHO Bylnice a je připraveno k výjezdu. Ve vozidle je také umístěna analogová radiostanice (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

Hlavní TTD

- Míst k sezení: 4
- Objem 1. nádrže na vodu: 6 000 l
- Objem 2. nádrže na vodu: 3 000 l
- Rok výroby: 1989
- Hmotnostní třída: S – těžké, do 16 000 kg
- Označení automobilu: CAS
- Volací znak: HZL 521

(JSDH.IZSCR.CZ, b. r.)

Obr. 7 CAS 32 T 815 (vlastní)

Obr. 8 CAS 32 T815 – boční pohled (vlastní)

Dopravní automobil FORD Transit

Dopravní automobil je také umístěn na požární stanici JSDHO Bylnice. Je určen pro přepravu osob a případně techniky na místo mimořádné události. Je připraven na základně k zásahu (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.).

Hlavní TTD

- Míst k sezení: 9
- Rozměry: 2 059 × 2 700 × 6 140 mm (š × v × d)
- Hmotnost: 2 701 kg
- Maximální rychlost: 135 km/h
- Rok výroby: 2017
- Hmotnostní třída: L – lehké, do 7 500 kg
- Označení: DA
- Volací znak: HZL 522

(JSDH.IZSCR.CZ, b. r.)

Obr. 9 DA FORD Transit (vlastní)

Obr. 10 DA FORD Transit – boční pohled (vlastní)

Nissan Pathfinder

Vozidlo je určené pro dopravu osob v případě, že je terén nerovný a nesjízdný dopravním automobilem. Je umístěno na stanici JSDHO Bylnice. Vozidlo bylo pořízeno 1. 1. 2021 od ZZS ZLK (JSDH.IZSCR.CZ, b.r.).

Hlavní TTD

- Míst k sezení: 7
- Délka vozidla: 4 740 mm
- Maximální rychlost: 175 km/h
- Rok výroby: 2006
- Hmotnostní třída: L – lehké, do 7 500 kg
- Označení: DA
- Volací znak: není určený

Obr. 11 DA Nissan Pathfinder (vlastní)

Obr. 12 DA Nissan Pathfinder – boční pohled (vlastní)

CAS 25 KAROSA

CAS 25 Karosa byla nahrazena vozidlem CAS 32 T 815. Vozidlo je již odhlášeno z výjezdové techniky sboru, ale stále je umístěno na stanici, ale již není výjezduschopná a čeká na svého nového majitele (JSDH.IZSCR.CZ, b.r.).

Obr. 13 CAS 25 KAROSA – boční pohled (vlastní)

Obr. 14 CAS 25 KAROSA (vlastní)

Motorová řetězová pila Husqvarna 55

Motorová řetězová pila je používána v případě, že je při požáru potřeba prořezat pro průjezd v lese, v přírodním prostředí. Používá se také při zásahu u spadlých stromů. Je trvale umístěna ve vozidle CAS 32 T 815, včetně helmy a rukavic (vlastní).

Hlavní TTD

- Výkon: 2,5 kW
- Objem motoru: 53,2 cm^3
- Délka lišty: 38 cm
- Hmotnost: 5,2 kg
- Rychlost při volnoběhu: 2 600 ot/min
- Objem palivové nádrže: 0,6 l
- Objem olejové nádrže: 300 ml

(Řetězové pily, c2021)

Obr. 15 Motorová pila Husqvarna 55 (vlastní)

Přenosná motorová stříkačka PS12

Přenosná motorová stříkačka PS12 se používá při zásahu na dálkové vedení vody při špatném přístupu k místu události, k plnění CAS z rybníku, přehrady. Je upravena na vyšší výkon motoru na verzi sport – zásah. Je složena z upraveného motoru TAZ-1500, který se dřív používal například u RZP ve vozidle Škoda 1203 (vlastní).

Obr. 16 Stříkačka motorová přenosná (vlastní)

Analogová radiostanice

Analogová radiostanice je umístěna v DA FORD a v CAS 32 TATRA. Využívá se ke komunikaci s KOPIS u výjezdu, při zásahu s velitelem zásahu.

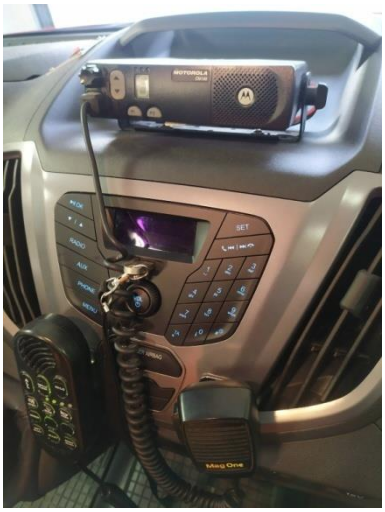

Obr. 17 Analogová radiostanice v DA (vlastní)

Plovoucí motorové čerpadlo Honda GSV 190 PH 1200

Plovoucí motorové čerpadlo Honda GSV 190 PH 1200 se používá k čerpání vody při zásahu z vodního zdroje, při záplavách v dobře větratelných prostorách. Čerpadlo je nepřetržitě umístěné ve vozidle CAS 32.

Hlavní TTD

- Maximální průtok: 1 321 l/min
- Spojka výtlaku: B75
- Maximální výtlačná výška: 15 m
- Motor: HONDA GSV 190
- Spotřeba: 1,3 l/hod
- Maximální výkon: 3,8/5,1 (3 600) kW/HP (ot/min)

(Čerpadla, c2013)

Obr. 18 Čerpadlo plovoucí motorové (vlastní)

Kalové čerpadlo PH 1200 GX 240

Kalové čerpadlo PH 1200 GX 240 se používá k čerpání vody při zásahu z vodního zdroje, při záplavách. Čerpadlo je nepřetržitě umístěné ve vozidle CAS 32. Součástí tohoto čerpadla jsou savice a koš (vlastní).

Hlavní TTD

- Maximální průtok: 1 210 l/min
- Spojka výtlaku: B75
- Maximální výtlačná výška: 25 m
- Motor: HONDA GX 240
- Maximální výkon: 6,7 kW / 3 600 ot/min
- Startování: ruční
- Hmotnost: 74 kg

(Parametry plovoucích a kalových čerpadel, b. r.)

Obr. 19 Kalové čerpadlo PH 1200 GX 240 (vlastní)

Elektrocentrála HERON EGM 55 AVR-1

Elektrocentrála HERON EGM 55 AVR-1 se používá v případě, že v blízkosti mimořádné události není možné připojení k elektrické energii. Vytváří elektrickou energii pro jednotky, které připojení při zásahu potřebují. Je umístěna ve vozidle CAS 32 (vlastní).

Hlavní TTD

- Objem nádrže: 25 l
- Rozměry: 57 × 69 × 52 (v × š × d)
- Maximální výkon: 5,5 kW
- Napětí: 230 V
- Hmotnost: 83 kg

(Elektrocentrály, c2021)

Obr. 20 Elektrocentrála HERON EGM 55 AVR-1 (vlastní)

9 DOKUMENTACE K TAKTICKÉMU CVIČENÍ JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE BYLNICE

Taktické cvičení JPO prověřuje schopnosti velitelů JPO a štábu vést JPO a ověřuje také znalosti území, kde má JPO územní působnost. Do cvičení JPO se řadí i cvičení, která jsou připravována na zabezpečení výchovné a propagační činnosti a jsou prováděna formou ukázky. Taktické cvičení pořádají velitelé JPO a je zaměřeno na taktickou úroveň řízení zásahu JPO. Zaměření a rozsah taktických cvičení jsou uvedena v ročním plánu pravidelné odborné přípravy (Štěpán, 2009).

Z časového hlediska se organizace cvičení může rozdělit na tři etapy: přípravnou, realizační a vyhodnocovací etapu (Štěpán, 2009).

Přípravná etapa začíná tím, že se cvičení zařadí do plánů úkolů, obsahuje výběr místa k realizaci cvičení, přípravu štábů HZS krajů, operačních a informačních středisek IZS, JPO, dalších složek IZS a orgán. Do této etapy patří i příprava rozhodčí služby a pozorovatelů. Přípravná etapa je ukončena schválením dokumentace potřebné ke cvičení (Štěpán, 2009).

Vyhlášením simulované mimořádné události začíná *realizační etapa*. Končí tím, že cvičení proběhlo, provedením záchranných a likvidačních prací, do kterých jsou zapojeny i složky IZS. Může být ukončeno i rozhodnutím řídícího orgánu (Štěpán, 2009).

Poslední etapou, která začíná sběrem hodnotících zpráv, které vydali členové rozhodčí skupiny, je *vyhodnocovací etapa*. V této etapě je zahájena činnost vyhodnocovací skupiny, která je odpovědná za analýzu cvičení, zpracováním návrhů na opatření a závěrů z jednotlivých pracovišť, a je zpracováno závěrečné vyhodnocení. Tato etapa končí předložením hodnocení tomu, kdo realizaci cvičení schválil nebo nařídil (Štěpán, 2009).

Zpracovatele a rozsah dokumentace k taktickému cvičení stanoví osoba, který toto cvičení nařídila, nebo stanovila řídícího cvičení. Pokud je taktické cvičení formou ukázky, tak se dokumentace nezpracovává. Mezi dokumenty potřebné k taktickému cvičení patří záměr taktického cvičení, organizační pokyn, plán provedení taktického cvičení a hodnocení taktického cvičení. Dokumentace, kromě hodnocení cvičení, se zpracovává ještě před provedením cvičení. Dokumentaci o odborné přípravě a o cvičení složek IZS musí zpracovatel archivovat 5 let od provedení cvičení (Štěpán, 2009).

9.1 Záměr taktického cvičení na téma požár přírodního prostředí u televizního vysílače Ploština

Cíl cvičení

Cvičení bude zaměřeno na lokalizaci a likvidaci požáru přírodního prostředí a ochranu areálu televizního vysílače Ploština. Do cílů jsou zahrnuty následné činnosti:

- ověření dojezdových časů povolaných jednotek požární ochrany,
- spolupráce příslušníků jednotek Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje a členů zúčastněných jednotek sboru dobrovolných hasičů,
- požární zásah na přírodní prostředí v okolí televizního vysílače,
- úzká spolupráce velitele zásahu s personálem firmy,
- prohlídka televizního vysílače.

Námět cvičení

Dne 14. 3. 2021 v 9:50 hod. bude na Krajské operační a informační středisko (dále jen „KOPIS“) nahlášen požár přírodního prostředí v okolí vysílače Ploštiny. V těsné blízkosti televizního vysílače Ploština, majitel České radiokomunikace a.s. (dále jen „CRA“).

Krajské operační a informační středisko vysílá na místo události jednotku HZS ZLK ze stanice Valašské Klobouky a vyhlašuje poplach JSDHO Valašské Klobouky, Brumov a Bylnice. Na místo se soustředí tyto jednotky a jejich hlavním úkolem bude likvidace požáru přírodního prostředí mimo objekt televizního vysílače. Velitel jednotky HZS ZLK stanice Valašské Klobouky koordinuje jednotky a mapuje zdroje požární vody v blízkosti požáru. Jednotky společně provedou hasební zásah a doplňování CAS HZS ZLK.

Po ukončení cvičení bude vyhodnoceno vedoucím cvičení, a následně bude také zajištěna prohlídka provozní budovy televizního vysílače pro účastníky cvičení v doprovodu oprávněných osob CRA (seznámení s chodem budovy, zabezpečením, možným ohrožením).

Jméno a příjmení osoby odpovědné za organizaci cvičení

- npor. Mgr. Bc. Ovesný Jiří, velitel stanice Valašské Klobouky.

Místo a termín provedení cvičení (datum a čas)

- Televizní vysílač a přilehlé okolí Královec-Ploština, katastr obce Poteč.
- Termín je určený na 14. 3. 2021 v 09:50 hodin.

Seznam zúčastněných jednotek

- HZS ZLK, stanice Valašské Klobouky,
- JPO III Valašské Klobouky,
- JPO III Brumov,
- JPO V Bylnice.

Úkoly pro JPO, které jsou zařazené do cvičení

- Ověření dojezdových časů povolaných JPO.
- Spolupráce jednotek HZS Zlínského kraje a členů zúčastněných JSDHO.
- Požární zásah na přírodní prostředí v okolí televizního vysílače.
- Úzká spolupráce velitele zásahu s personálem firmy.
- Prohlídka televizního vysílače.

9.2 Organizační pokyn cvičení JSDHO Bylnice

Organizační pokyn určuje pravidla pro přípravu taktického cvičení a organizační zabezpečení vlastního průběhu cvičení.

Přehled osob odpovědných za provedení cvičení

- Řídící cvičení odpovědný za průběh cvičení a dodržení námětu – npor. Mgr. Bc. Jiří Ovesný,
- velitel družstva směny B,
- vypracování hodnocení cvičení – velitel zásahu a vedoucí cvičení npor. Mgr. Bc. Jiří Ovesný.

Organizace materiálního, technického a finančního zabezpečení cvičení

Při cvičení bude použita požární technika a standardní vybavení požárních vozidel hasičského záchranného sboru Zlínského kraje – stanice P1 HZS Valašské Klobouky, JSDHO Valašské Klobouky, Brumov a Bylnice.

Finanční zajištění cvičení není požadováno.

Harmonogram přípravy cvičení

- 2. 2. 2021 proběhlo jednání s tajemníkem krizového řízení ORP Valašské Klobouky o plánovaném taktickém cvičení JPO.
- 5. 2. 2021 proběhlo jednání se zaměstnanci z Českých radiokomunikací a.s., Skokanská 1, Praha 6, o plánovaném taktickém cvičení.
- 8. 2. 2021 proběhlo další jednání se zaměstnancem z Českých radiokomunikací a.s., Skokanská 1, Praha 6, o plánovaném taktickém cvičení.
- Byla provedena prohlídka místa cvičení v katastru obce Poteč, kterého se zúčastnili velitel stanice npor. Mgr. Bc. Jiří Ovesný a velitel družstva směny A ze stanice HZS Valašské Klobouky.
- Vypracování záměru cvičení.
- 24. 2. 2021 – schválení záměru cvičení.
- 1. 3. 2021 – vypracování plánu cvičení.
- 2. 3. 2021 – proběhlo jednání s veliteli JPO SDHO, JPO SDHO Valašské Klobouky, JPO SDHO Brumov panem Ing. Jaromírem Klišem, DiS., JPO SDHO Bylnice panem Františkem Bartozelem.
- 4. 3. 2021 – schválení plánu cvičení.

Příprava JPO

- Před provedením cvičení budou zopakovány zásady hašení lesního požáru.
- Taktika zásahu bude vedena k lokalizaci a likvidaci lesního požáru a zamezení rozšíření požáru na přilehlé lesní porosty a ochranu budovy radiokomunikací.
- Bude zopakována součinnost mezi JPO HZS a JSDHO, vzájemná spolupráce mezi veliteli těchto jednotek.
- Součinnost mezi jednotkami HZS, SDHO a personálem firmy.

Opatření k přípravě prostoru provedení cvičení

- Cvičení bude probíhat na pozemku Českých radiokomunikací a v přilehlém lesním porostu v katastru Poteč.

- Vozidla CAS JPO HZS a SDHO budou postaveny v bezpečné vzdálenosti od vytyčeného místa zásahu, kde bude ustavena technika a odkud bude vedeno dopravní a útočené vedení.

Způsob vyhodnocení cvičení

Cvičení bude vyhodnoceno bezprostředně po ukončení cvičení na místě určeném vedoucím cvičení, písemné vyhotovení na stanici HZS ve Valašských Kloboukách.

Písemné vyhodnocení pak provede ve spolupráci osob odpovědná za průběh cvičení a osoba provádějící cvičení.

Forma mediálního zabezpečení cvičení

Mediální zabezpečení cvičení provede tiskový mluvčí HZS ZLK.

9.3 Plán provedení taktického cvičení pro JSDHO Bylnice

Cíl cvičení

Cvičení bude zaměřeno na provedení lokalizace a likvidace požáru přírodního prostředí a ochrana televizního vysílače Ploština. Mezi cíle cvičení patří:

- ověření dojezdových časů povolaných jednotek PO,
- spolupráce příslušníků jednotek HZS Zlínského kraje a členů zúčastněných jednotek SDHO,
- požární zásah na přírodní prostředí v okolí televizního vysílače,
- úzká spolupráce velitele zásahu s personálem firmy,
- prohlídka televizního vysílače.

Místo a termín cvičení

- Televizní vysílač Ploština-Královec, Valašské Klobouky.
- Termín 14. 3. 2021 v 09:50 hodin.

Seznam zúčastněných jednotek PO

Pořadí	Jednotka	Technika	Počet
1.	JPO HZS Valašské Klobouky	CAS 20/300/200 S2Z	1 + 3
		CAS 30/9000/540 S3R	
2.	JPO SDHO Valašské Klobouky	CAS 20/4000/240 S2R	1 + 3
3.	JPO SDHO Brumov	CAS 20/4000/240 S2R	1 + 3
4.	JPO SDHO Bylnice	CAS 32/9000/800 S3R	1 + 3

Tab. 6 Zúčastněné JPO na cvičení (vlastní)

Námět cvičení

Dne 14. 3. 2021 v 09:50 hodin bude na Krajské operační a informační středisko nahlášen požár přírodního prostředí v těsné blízkosti televizního vysílače Ploština, majitel České radiokomunikace a.s.

KOPIS vysílá na místo události jednotku HZS ZLK ze stanice Valašské Klobouky a vyhlašuje poplach jednotkám PO SDHO Valašské Klobouky, Brumov a Bylnice. Na místo zásahu se soustředí tyto jednotky a hlavním úkolem jednotek bude likvidace požáru přírodního prostředí mimo objekt televizního vysílače CRA. Velitel zásahu HZS ZLK stanice Valašské Klobouky koordinuje a řídí JPO s cílem ochrany televizního vysílače. Jednotky provedou společně hasební zásah a doplňování CAS HZS ZLK.

Po ukončení cvičení bude vyhodnoceno cvičení vedoucím cvičení a následně bude zajištěna prohlídka budovy televizního vysílače pro účastníky cvičení v doprovodu oprávněných osob CRA.

Způsob provedení

Hasební práce – prakticky za použití hasební látky – vody, pouze mimo areál televizního vysílače.

JPO SDHO – hasební zásah na přírodní prostředí v okolí televizního vysílače.

Součástí cvičení bude zajištěna prohlídka provozní budovy vysílače pro účastníky cvičení v doprovodu oprávněných osob CRA.

Učební úkoly cvičících

Cvičení bude prováděno takovým způsobem, že žádná z části cvičení nijak neovlivní provoz vysílače. Žádné technické prostředky použité složkami HZS Zlínského kraje, využití technologií anebo jakýchkoliv prostředků (vč. dopravních) či pohyb osob nezastínily antény na vysílači, nebo jakýmkoliv jiným způsobem nezasahovaly do vysílače, do technologií CRA nebo zákazníků CRA.

Teoreticky – způsob dopravy na místo zásahu, zdroje požární vody, možnost evakuace a záchrany osob z areálu televizního vysílače.

Časový harmonogram

Čas	Situace	Předpokládaná činnost
09:50	Vznik požáru přírodního prostředí v okolí televizního vysílače Ploština Valašské Klobouky.	Požár objeven náhodným turistou.
09:53	Oznámení události na KOPIS Zlín.	Požár je nahlášen na KOPIS Zlín
09:55	KOPIS převzalo zprávu o události.	KOPIS vysílá na místo události jednotky **HZS stanice Valašské Klobouky** s technikou CAS 20/3000/200 S2T, CAS 30/9000/540 S3R v počtu 1 + 3, JPO SDHO **Valašské Klobouky** s technikou CAS 20/4000/240 S2R v počtu 1 + 3, JPO SDHO **Brumov** s technikou CAS 20/4000/240 S2R v počtu 1 + 3 a JPO SDHO **Bylnice** s technikou CAS 32/9000/800 S3R v počtu 1 + 3.
09:57	Přijetí zprávy o požáru na stanici Valašské Klobouky.	Vyhlášení poplachu.
09:59	Výjezd HZS ze stanice Valašské Klobouky.	HZS stanice Valašské Klobouky vyjíždí k události s technikou CAS 20/3000/200 S2Z, CAS 30/9000/540 S3R v počtu 1 + 3 na udané místo události.
10:05	Výjezd JPO SDHO Valašské Klobouky, Brumov a Bylnice.	Uvedené jednotky vyjíždí s technikou k nahlášené události k televiznímu vysílači Ploština Valašské Klobouky.
10:10	Příjezd jednotky HZS Valašské Klobouky.	Na místo MU přijíždí jednotka HZS Valašské Klobouky.

Čas	Situace	Předpokládaná činnost
10:12	Průzkum místa MU.	Jednotka HZS Valašské Klobouky provádí průzkum místa MU. VZ se seznamuje se situací na místě zásahu. O situaci informuje KOPIS.
10:15		Po provedení průzkumu VZ vydává rozkaz jednotce HZS Valašské Klobouky. VZ: *„Družstvo, stroj CAS, vodní zdroj vlastní, směr hořící tráva k ochraně televizního vysílače, rozdělovač, 2B, první proud 1C, v DT, VPŘED!“*
10:19	Zahájení dodávky hasební látky.	
10:20	Příjezd JPO SDHO.	Na místo MU přijíždí JPO SDHO Valašské Klobouky, Brumov a Bylnice.
10:22	Velitelé jednotek SDH přijímají pokyny od velitele zásahu.	Po příjezdu na dané místo jsou velitelé JSDHO informování VZ o situaci a přijímají následující pokyny a velitelé jednotky je realizují. VJ Valašské Klobouky: *„Družstvo, směr hořící tráva na rozdělovač HZS, druhý proud 2C, VPŘED!“* VJ Brumov: *„Družstvo, směr hořící tráva na rozdělovač HZS, třetí proud 4C, VPŘED!“* VJ Bylnice: *„Stroj CAS, vodní zdroj vlastní, doplňování CAS HZS, 1B, VPŘED!“*
10:28	Spolupráce JPO.	JSDHO vytvořili plánované útočné C. Je prováděno doplňování vody do CAS HZS.
10:35	Koordinace zasahujících jednotek.	Všechny jednotky plní zadané rozkazy a pokyny, VZ prostřednictvím velitelů JPO zhodnocuje situaci.
10:42	**Lokalizace požáru.**	Na místě je soustředěno dostatek sil a prostředků a nehrozí další rozšíření požáru do přírodního prostředí.
10:45	Průzkum okolí objektu CRA.	Požár se nerozšířil do areálu CRA.
11:10	**Likvidace požáru.**	Požár je likvidován.

Čas	Situace	Předpokládaná činnost
11:25	Ukončení cvičení.	VZ hlásí vedoucímu cvičení splnění úkolu. Ten ukončuje cvičení a dává povel k úklidu použitých prostředků.
11:30	Prohlídka provozní budovy televizního vysílače.	JHZS a JSDH budou seznámeni s chodem provozní budovy televizního vysílače a s prezentací firmy CRA. Jednotkám budou předány základní informace (zabezpečení, možné ohrožení pro zasahující složky IZS).
11:50	Hodnocení cvičení.	Vedoucí cvičení vyhlašuje nástup zasahujícím JPO. Vedoucí cvičení hodnotí cvičení, jehož účelem bylo prověřit zásah JPO v okolí věže televizního vysílače Ploština.
12:00	Odjezd na základny.	JPO hlásí na KOPIS Zlín odjezd a vrací se na své základny.

Tab. 7 Průběh cvičení (vlastní)

Schéma nasazení sil a prostředků a jejich rozmístění

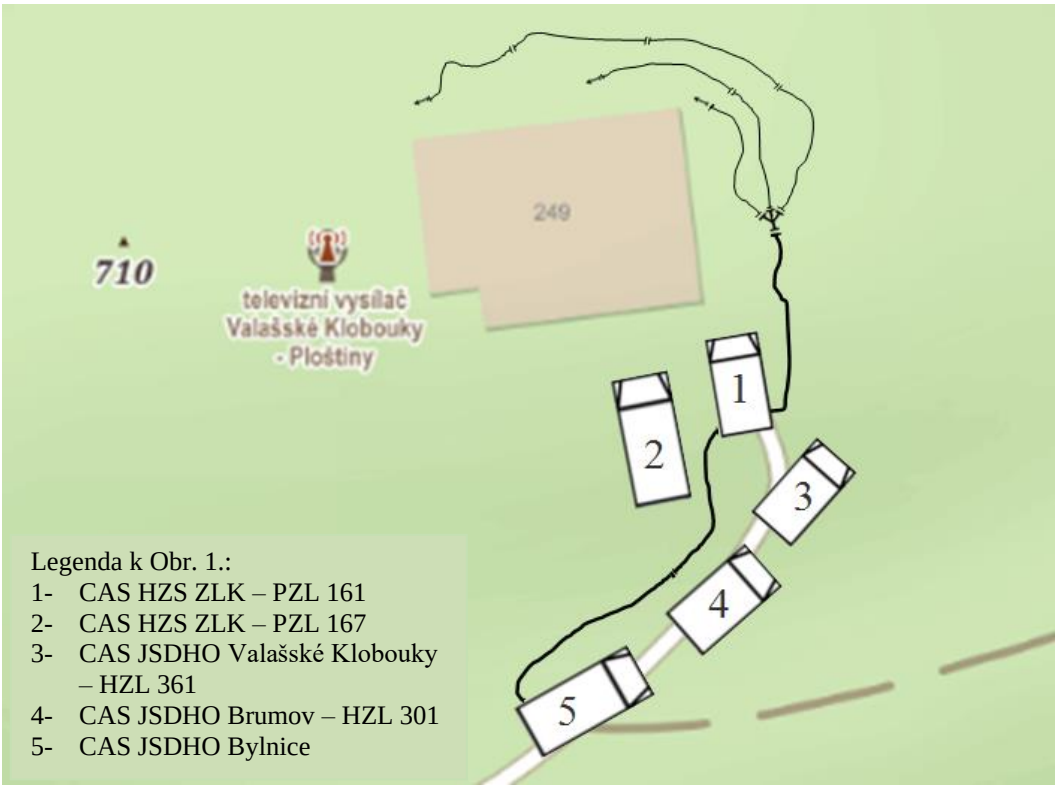

Obr. 21 Schéma sil a prostředků a rozmístění (vlastní, upraveno z Mapy.cz)

Plán spojení

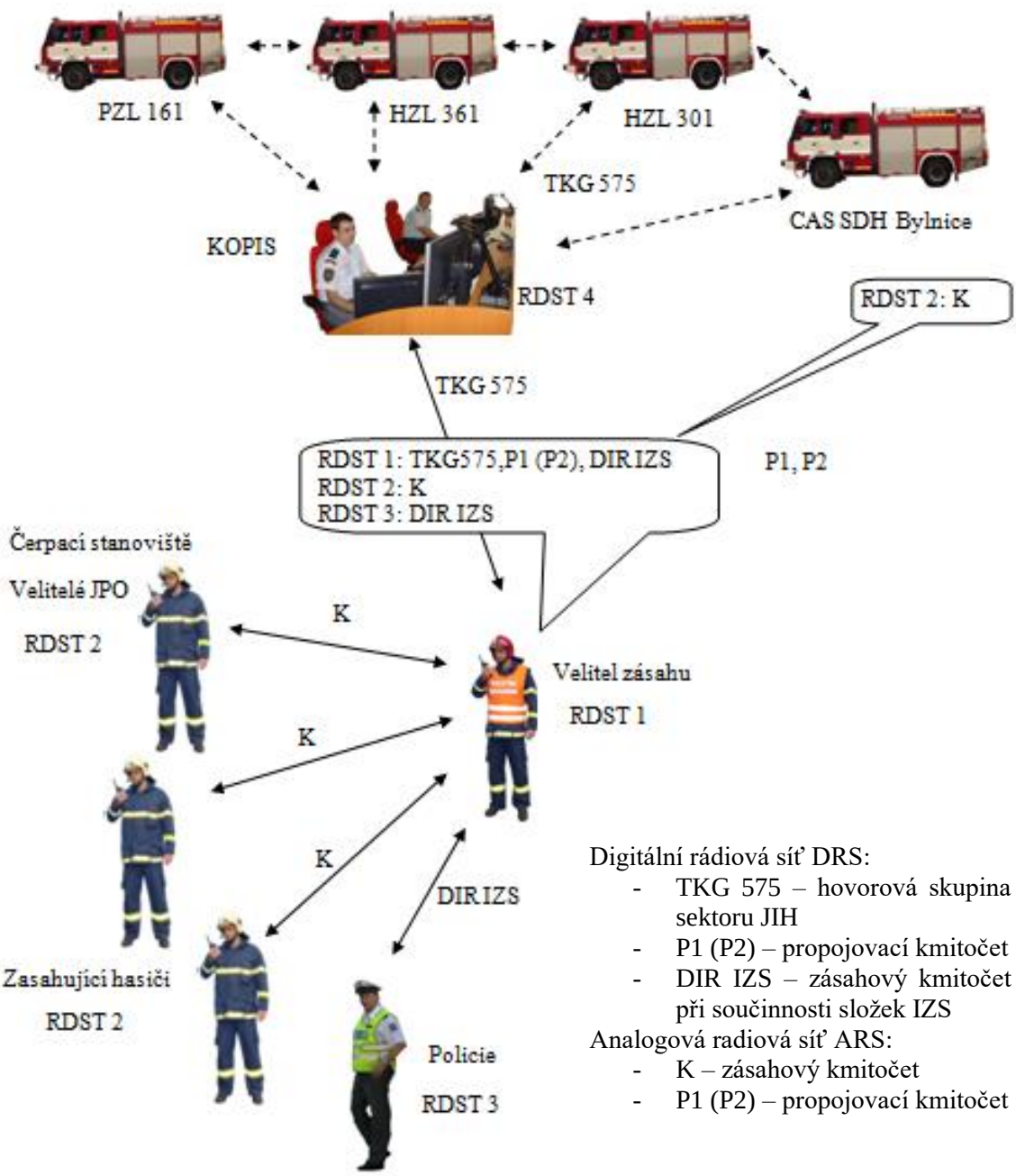

Obr. 22 Schéma komunikace při zásahu (vlastní)

Komunikace u zásahu ——————►

Komunikace cestou k zásahu - - - - - - - - - - - - - ►

V rámci cvičení byl při komunikaci s KOPIS využitý kmitočtový kanál TKG 575 SEVER, při komunikaci na místě zásahu byla využita digitální rádiová síť DRS (RDST 1, 3, 4, výjezdová technika) a analogová rádiová síť ARS (RDST 2).

Byly využity otevřené volací značky a hlavní volací značky. Jako hlavní volací značky byly použity:

- PZL 161,
- HZL 361,
- HZL 301,
- PZL 100 – KOPIS.

Otevřené volací značky:

- RDST 1 – na kanálech K, P1 (P2), DIR IZS,
- RDST 2 – na kanálech K,
- RDST 3 – na kanálech DIR IZS.

Bezpečnostní opatření

Při zásahu budou použity ochranné obleky Fireman, Bristol, zásahové boty, rukavice, přilba.

Spojení bude udržování mezi VZ a KOPIS Zlín pomocí RDST a mobilního telefonu.

Technika bude umístěna v bezpečné vzdálenosti s ohledem na možnost přístupových cest a nástupních ploch v okolí provozní budovy televizního vysílače Ploština.

Plán provedení taktického cvičení schválil ředitel ÚO Zlín plk. Ing. Štefan Hrtús.

9.4 Hodnocení taktického cvičení pro JSDHO Bylnice

Cvičení na požár přírodního prostředí nebylo možné vzhledem k protikovidovým opatřením uskutečnit. Z tohoto důvodu nemohlo být vypracované hodnocení. *Následující hodnocení tohoto cvičení bylo vypracováno pouze jako příklad, jak by mohlo takové hodnocení vypadat.*

Dne 14. 3. 2021 v 09:50 byl nahlášen na KOPIS HZS Zlínského kraje požár přírodního prostředí v blízkosti televizního vysílače Ploština u Valašských Klobouk.

Úkolem velitele zásahu bylo koordinovat činnosti ve spolupráci s JPO SDHO Valašské Klobouky, Brumov a Bylnice.

Vyhodnocení splnění cílů cvičení

Spolupráce příslušníků JHZS Zlínského kraje a členů zúčastněných JSDHO, prověřit odbornou přípravu a schopnosti JPO a prověřit schopnosti velitelů při řízeném zásahu JPO.

- Spolupráce s JPO byla na vysoké úrovni.
- Odborná příprava příslušníků byla v souladu s dosavadními metodickými listy a konspekty odborné přípravy bez výhrad.

Procvičit součinnostní vazby při nasazování JSDHO

- Cvičení proběhlo v neděli a nasazování JSDHO probíhalo bez problémů a odkladu. Dále probíhalo nasazování členů jednotek dle pokynů velitelů JPO.
- Velitelé přijíždějících jednotek byli VZ určeni k jednotlivým úkonům, které plnili velmi dobře.

Ověření dojezdových časů povolaných JPO, ověřit a prohloubit znalosti hasebního obvodu JPO

- Příjezd na místo události všech jednotek se uskutečnil bez průtahů, a také pomocí navigace z KOPIS.
- Dojezdové časy byly splněny
    - Cvičení probíhalo v neděli a nasazování JSDHO probíhalo bez problémů a odkladu. Dále probíhalo nasazování členů jednotek dle pokynů velitelů JPO.
    - Velitelé přijíždějících jednotek byli VZ určeni k jednotlivým úkonům, které plnili velmi dobře.

Prověřit taktickou úroveň řízení zásahu JPO

- Řízení zásahu proběhlo takticky správně dle metodického postupu.

Ověření vazeb Krajského operačního a informačního střediska

- Spojení v místa zásahu a spojení mezi VZ a KOPIS probíhalo bez problémů.
- Spojení JPO s KOPIS bylo v souladu s řádem analogové rádiové sítě HZS ČR.

Prohlídka televizního vysílače

- Splněno.

Vyhodnocení připravenosti a akceschopnosti zasahujících JPO, dalších složek IZS a ostatních subjektů, jejich velitelů, řídících štábů a operačních středisek

- Připravenost a akceschopnost JPO byla na dobré úrovni. Po celou dobu zásahu všichni zúčastnění postupovali zodpovědně k zadaným úkolům.

Nedostatky

- Nebyly.

Návrhy na opatření

- Bez návrhů na opatření.

Hodnocení bylo provedeno velitelem stanice Valašské Klobouky.

Vlastní návrhy na zlepšení stavu nemohly být prezentovány, protože cvičení bylo zrušeno a přesunuto na podzim po skončení proticovidových opatření.

ZÁVĚR

Každá jednotka požární ochrany má k dispozici své síly a prostředky, pomocí kterých pomáhá při likvidaci požárů a mimořádných událostí. Do sil, kterými jednotky disponují, můžeme zařadit členy, kteří jsou aktivní a jsou ve výjezdovém týmu. Mezi techniku, která pomáhá při likvidaci požárů a mimořádných událostí mohou být vozidla CAS, kterými se dopravuje voda na místo události k hašení případného požáru. Do vozidel patří ještě DA, které vyjedou v případě, že se na požární stanici sejde další tým a jede k místu zásahu.

Při komunikaci u výjezdu, ať už je to oznámení o tom, že jednotka někam jede, přijela a odjíždí, tak i komunikace mezi veliteli, nebo mezi zasahujícími hasiči je potřeba nějaký komunikační prostředek. Z tohoto důvodu jsou v autech instalovány analogové radiostanice, které se používají v průběhu celého zásahu. Tyto stanice jsou umístěny v CAS i v DA.

Další technikou ke zdolávání požáru, která je umístěná na hasičské zbrojnici, může být přenosná motorová stříkačka, která je v případě JSDHO Bylnice upravena na sportovní verzi pro družstvo mužů z Bylnice, se kterou jezdí na soutěže v požárním útoku.

Pro umožnění použití techniky se dělají různá školení, jako například velitel zásahu nebo strojník. Tato školení mají určitou dobu platnosti, po uplynutí doby se musí obnovit.

Pro ověření akceschopnosti jednotek požární ochrany a zvládání likvidací požárů a mimořádných událostí s technikou, která je sboru určená, se uskutečňují cvičení. Každoročně může být vyhlášeno velitelem jednotky, nebo jakoukoliv jinou oprávněnou osobou.

Cvičení se pořádá taktické nebo prověřovací. Může se jednat i o cvičení, do kterého může být zahrnutý KOPIS ve spolupráci s ostatními sbory. Rozdíl mezi taktickým a prověřovacím cvičením je ten, že při prověřovacím cvičení neví nikdo termín cvičení, ani čas a místo, kde by mělo cvičení proběhnout. U taktického cvičení se ví, kdy bude cvičný poplach vyhlášen a kde bude cvičení probíhat.

Před provedením cvičení je potřebné vypracování daných dokumentů, aby vůbec mohlo proběhnout, dokumenty musí být schváleny. Po ukončení se zpracuje hodnocení cvičení, zjistí se nedostatky a určí se návrhy na zlepšení postupu při mimořádné události.

Cvičení patří k nejdůležitějším přípravám jednotek požární ochrany a dalších složek IZS. Zpracováním dokumentace taktického cvičení pro JSDHO Bylnice bylo naplněno zadání a cíl práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

2020: Exercise Ample Strike 2020 Wrapped Up Successfully, 2020. *AIRCOM: Newsroom* [online]. Ramstein-Miesenbach: Air Command Public Affairs Office [cit. 2021-5-11]. Dostupné z: https://ac.nato.int/archive/2020/AMSE_Wrap-up

BERNÁTÍK, Josef et al., 2015. *Historie dobrovolných hasičů okresu Zlín*. Zlín: Nakladatelství Radovan Stoklasa. ISBN 978-80-88063-98-8.

Čerpadla: Plovoucí čerpadlo Honda GSV 190 PH 1200, c2013. *X-flame: Zásah* [online]. Moravský Beroun: Ivan Hrdlička [cit. 2021-5-9]. Dostupné z: https://www.x-flame.cz/plovouci-cerpadlo-honda-gsv-190-ph-1200/

ČESKO, 1985. Zákon č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 6. 5. 2021]. Dostupné z: http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133

ČESKO, 2000. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 6. 5. 2021]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239

ČESKO, 2001a. Vyhláška č. 246/2001 Sb., Ministerstva vnitra o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 6. 5. 2021]. Dostupné z: http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-246

ČESKO 2001b. Vyhláška č. 247/2001 Sb., Ministerstva vnitra o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 6. 5. 2021]. Dostupné z: http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247

ČESKO, 2008. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 6. 5. 2021]. Dostupné z: https://zakonyprolidi.cz/cs/2008-273

ČESKO, 2011. Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 6. 5. 2021]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-374

ČESKO, 2015. Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: *Zákony pro lidi.cz*

[online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 6. 5. 2021]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320

Elektrocentrály: HERON EGM 55 AVR-1, c2021. *ONLINESHOP.CZ: Zahrada, dílna a dům* [online]. Praha: PROBO-NB [cit. 2021-5-9]. Dostupné z: https://www.onlineshop.cz/dum-zahrada/dilna/elektrocentraly/elektrocentrala-heron-egm-55-avr-1-248665P.html

Generální ředitel: Generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR, c2021. *Hasičský záchranný sbor České republiky: O nás* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/generalni-reditel-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx

Hasičina: Hasičská abeceda 2, 2002. *Požáry.cz: Hasičina* [online]. Česká republika: Požáry.cz [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://www.pozary.cz/clanek/205-hasicska-abeceda-2/

Hasičský záchranný sbor České republiky: Organizační struktura HZS ČR, c2021. *Hasičský záchranný sbor České republiky: O nás* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-5-5]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/hasicsky-zachranny-sbor-ceske-republiky.aspx

Jednotky PO: Jednotky požární ochrany, c2021a. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Jednotky PO* [online]. Česká republika: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx

Jednotky požární ochrany: Služby pro JSDHO, c2021c. *Hasičský záchranný sbor České republiky: HZS Zlínského kraje* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-5-5]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/sluzby-pro-jsdho.aspx

Jednotky PO: Systém jednotek požární ochrany, c2021b. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Jednotky PO* [online]. Česká republika: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d

Jednotky požární ochrany: Výkon služby, c2021d. *Hasičský záchranný sbor České republiky: HZS Zlínského kraje* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-5-5]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/vykon-sluzby.aspx

Kolektiv autorů, 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. 2015. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86466-62-0.

Mikroregion Valašské Klobucko, b. r. *Valašské Klobucko: TOP/TIPY NA VÝLETY* [online]. Valašské Klobouky: Sdružení obcí mikroregionu Valašské Klobucko [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.valasskeklobucko.cz/mikroregion-valasske-klobucko/ds-52

MV - generální ředitelství HZS ČR: Historie, c2021. *Hasičský záchranný sbor České republiky: O nás* [online]. Česká republika [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx

MV - generální ředitelství HZS ČR: Organizační struktura MV-GŘ HZS ČR, 2019. *Hasičský záchranný sbor České republiky: O nás* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-5-5]. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/hasicsky-zachranny-sbor-ceske-republiky.aspx

Odbor správní: Požární ochrana, c2021. *Brumov-Bylnice: Městský úřad* [online]. Brumov-Bylnice: Městský úřad Brumov-Bylnice [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.brumov-bylnice.cz/urad/mestsky-urad/odbor-spravni/pozarni-ochrana/

Policie České republiky: Policejní prezident, c2021. *Policie ČR: Útvary Policie ČR* [online]. [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/genmjr-mgr-jan-svejdar.aspx

Požární řád města Brumov-Bylnice, 2017. Brumov-Bylnice: Město Brumov-Bylnice, ročník 2017, číslo 784.

Řetězové pily: Husqvarna 55, c2021. *MALL.CZ: Hobby a zahrada* [online]. Česká republika: Internet Mall [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.mall.cz/retezove-pily/husqvarna-55?tab=description

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska: Vítáme vás!, c2021. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: SH ČMS [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://www.dh.cz/

Statistická ročenka 2015 Česká republika: Činnost JPO, 2016. Praha: MV - generální ředitelství HZS ČR.

Statistická ročenka 2020 Česká republika: Činnost JPO, 2021. Praha: MV - generální ředitelství HZS ČR.

ŠTĚPÁN, Miroslav, 2009. *Sbírka interních aktů řízení Generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky*. 3. 2. 2009. Praha: MV- generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Vychodni-morava.cz: Brumov-Bylnice, c2021. *Vychodni-morava.cz* [online]. Zlín: Centrála cestovního ruchu Východní Moravy [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://www.vychodni-morava.cz/lokalita/52

Základní charakteristika kraje, b. r. *Zlínský kraj: O kraji* [online]. Zlín: Krajský úřad Zlínského kraje [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.kr-zlinsky.cz/zakladni-charakteristika-kraje-cl-3685.html

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAS	Cisternová automobilová stříkačka
CRA	Česká radiokomunikace, a.s.
DA	Dopravní automobil
Genmjr.	Generálmajor
HOPKS	Hospodářská opatření pro krizové stavy
HP	Humanitární pomoc
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
JHZS	Jednotka hasičského záchranného sboru
JPO	Jednotka požární ochrany
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
MV-GŘ HZS	Ministerstvo vnitra - Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru
NNO	Nestátní neziskové organizace
Npor.	Nadporučík
OPIS	Operační a informační středisko
ORP	Obec s rozšířenou působností
PČR	Policie České republiky
PO	Požární ochrana
RDST	Rádiová stanice
SDHO	Sbor dobrovolných hasičů obce

VZ	Velitel zásahu
ZLK	Zlínský kraj
ZÚ	Záchranný útvar
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Schéma organizace Hasičského záchranného sboru České republiky (HZS ČR, 2016) 16
Obr. 2 Schéma organizace Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (MV-GŘ HZS ČR, 2019) 17
Obr. 3 Schéma organizace HZS Zlínského kraje (HZS ČR, 2016) 18
Obr. 4 Požární zbrojnice JSDHO Bylnice (vlastní) 36
Obr. 5 Požární zbrojnice JSDHO Bylnice – garáže (vlastní) 36
Obr. 6 Organizační struktura JSDHO (JSDH.IZSCR.CZ, b. r.) 37
Obr. 7 CAS 32 T 815 (vlastní) 39
Obr. 8 CAS 32 T815 – boční pohled (vlastní) 39
Obr. 9 DA FORD Transit (vlastní) 40
Obr. 10 DA FORD Transit – boční pohled (vlastní) 40
Obr. 11 DA Nissan Pathfinder (vlastní) 41
Obr. 12 DA Nissan Pathfinder – boční pohled (vlastní) 41
Obr. 13 CAS 25 KAROSA – boční pohled (vlastní) 42
Obr. 14 CAS 25 KAROSA (vlastní) 42
Obr. 15 Motorová pila Husqvarna 55 (vlastní) 43
Obr. 16 Stříkačka motorová přenosná (vlastní) 43
Obr. 17 Analogová radiostanice v DA (vlastní) 44
Obr. 18 Čerpadlo plovoucí motorové (vlastní) 44
Obr. 19 Kalové čerpadlo PH 1200 GX 240 (vlastní) 45
Obr. 20 Elektrocentrála HERON EGM 55 AVR-1 (vlastní) 45
Obr. 21 Schéma sil a prostředků a rozmístění (vlastní, upraveno z Mapy.cz) 54
Obr. 22 Schéma komunikace při zásahu (vlastní) 55

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Základní tabulka plošného pokrytí (Česko, 1985) 21
Tab. 2 Základní a minimální počet příslušníků stanic (Česko, 2001b) 22
Tab. 3 Základní početní stav členů JSDHO (Česko, 2001b) 23
Tab. 4 Cvičení na 1. pololetí roku 2021 pro Zlínský kraj (Plán cvičení HZS pro IZS na 1. polovinu 2021, 2020) 33
Tab. 5 JSDHO Bylnice (Požární řád města Brumov-Bylnice, 2017) 34
Tab. 6 Zúčastněné JPO na cvičení (vlastní) 51
Tab. 7 Průběh cvičení (vlastní) 54

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Statistika požárů v letech 2011–2020 (Statistická ročenka 2015, 2016; Statistická ročenka 2020, 2021) 29

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výcvikový rok 2021

PŘÍLOHA P I: VÝCVIKOVÝ ROK 2021

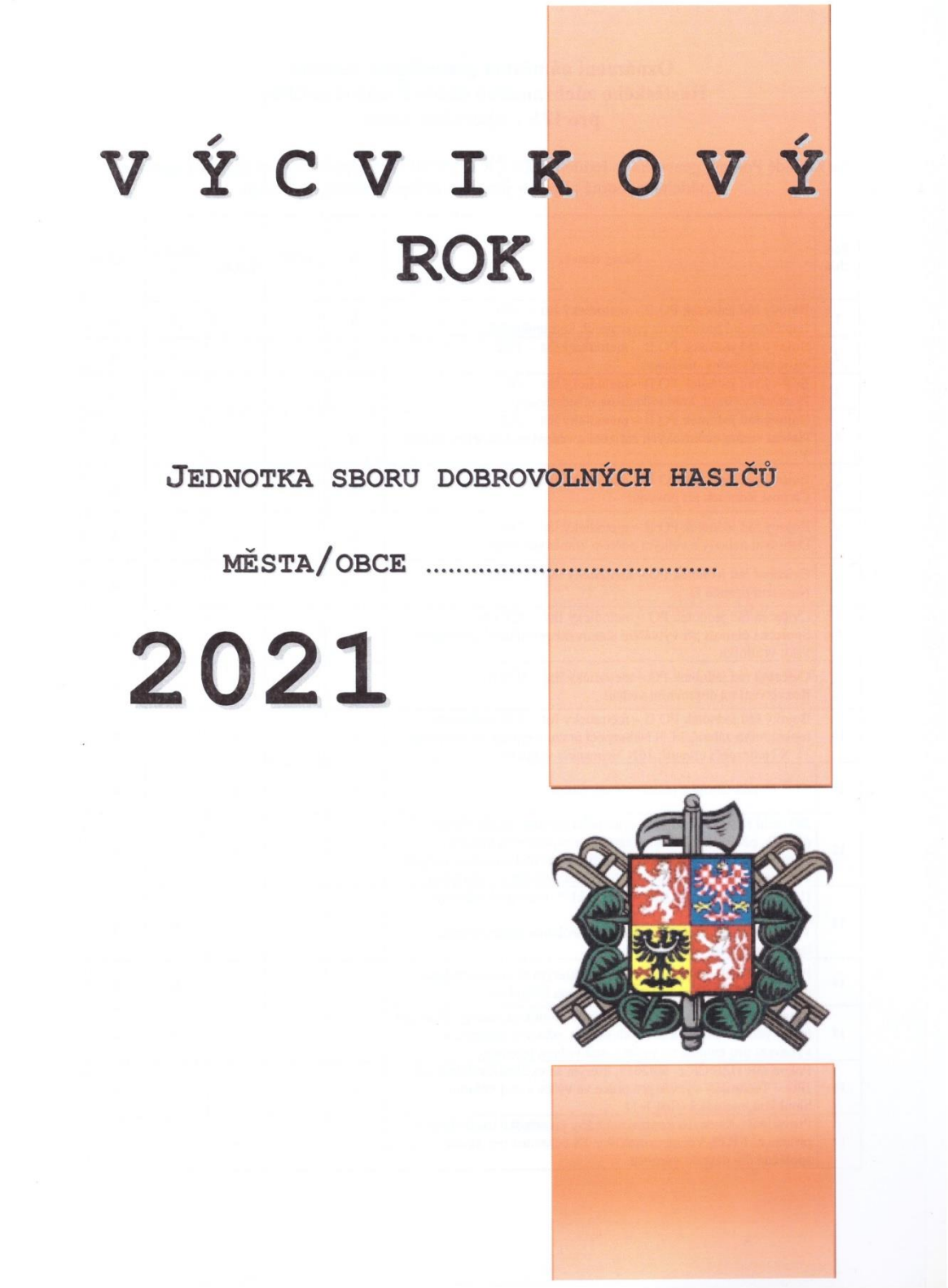

Oznámení náměstka generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky pro IZS a operační řízení

Na základě Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 57/2013, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany, vyhlašuji:

Poř. číslo	Název tématu	H	T-STS	T – TaCHS	Strojníci	VJ, VD
1	Bojový řád jednotek PO II – metodický list – 14O Usměrňování provozu na pozemních komunikacích	A			A	A
2	Bojový řád jednotek PO II – metodický list – 19N Nebezpečí ztráty orientace	A			A	A
3	Bojový řád jednotek PO II – metodický list – 9Ř Prostředky řízení, komunikace na místě zásahu				A	A
4	Bojový řád jednotek PO II – metodický list – 25P Hašení vodou elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V	A				A
5	Bojový řád jednotek PO II – metodický list – 1O Činnost jednotek při povodni	A	A	A	A	A
6	Bojový řád jednotek PO II – metodický list – 3D Dopravní nehody s velkým počtem zraněných osob	A		A	A	A
7	Cvičební řád jednotek PO – metodický list – 17DR3 Nasazení proudů D				A	A
8	Cvičební řád jednotek PO – metodický list – 5ČETA Společná činnost při vytváření stanoviště pro plnění závěsného vaku vrtulníku	A		A	A	A
9	Cvičební řád jednotek PO – metodický list – 4ČETA Rozvětvení na dopravním vedení	A		A	A	A
10	Bojový řád jednotek PO II – metodický list – 4 N Nebezpečí ionizujícího záření, 14 N Nebezpečí úrazu elektrickým proudem, 15 N Nebezpečí utonutí, 16N Nebezpečí výbuchu	A		A		A
11	STČ 11/IZS Chřipka ptáků – úkoly JSDHO.	A		A		A
12	Základní rozdělení pěnidel, syntetická pěnidla, víceúčelová pěnidla, pěnidla na hašení polárních a nepolárních kapalin, fluorová a bezfluorová pěnidla. Účinky pěnidel na hašení požárů. Pěnidla používaná v jednotce PO. Zakázané látky v pěnidlech.			A		A
13	Hašení lesních požárů (BŘ – ML č. 21/P, Konspekt odborné přípravy 1–3–03 Využití letecké techniky k leteckému hašení požárů lesních a travnatých porostů)		A		A	A
14	Pokyn generálního ředitele HZS ČR, kterým se stanoví základy provádění činností ve výšce a nad volnou hloubkou				A	A
15	Zásady činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou, zásady zřizování lezeckých družstev a lezeckých skupin, odborná příprava a vybavení pro činnost ve výšce a nad volnou hloubkou				A	A
16	Pokyn GŘ HZS ČR č. 60/2019, kterým se vydává Cvičební řád JPO – Technický výcvik pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou, metodický list 1-11	A				A
17	Provádění odborných kontrol a údržby prostředků uvedených v příloze č. 1 ŘTS Věcné prostředky TS ochranné pro hasiče společné dle návodu výrobce.			A		

Poř. číslo	Název tématu	H	T-STS	T – TaCHS	Strojníci	VJ, VD
18	Provádění odborných kontrol a údržby prostředků uvedených v příloze č. 1 ŘTS pro technické činnosti dle návodu výrobce a MK – TS/02A-2017 Systémy zvedacích vaků, MK- TS/01A-2017 Nastavovací žebřík pro hasiče.			A		
19	Správné uložení prostředků TS na požární technice (zejména prostředků pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou, osobních ochranných prostředků a prostředků první pomoci) dle ŘTS čl. 6 odst. (6) a (7).			A		
20	Provádění uživatelských kontrol a údržby prostředků uvedených v příloze č. 1 ŘTS Věcné prostředky TS ochranné pro hasiče ve výhradním užívání dle návodu výrobce a MK-TS/04-2017 Osobní ochranné prostředky pro hasiče ve výhradním užívání.	A				
21	Provádění uživatelských kontrol a údržby prostředků uvedených v příloze č. 1 ŘTS Věcné prostředky TS pro technické činnosti dle návodu výrobce a MK – TS/02A-2017 Systémy zvedacích vaků, MK- TS/01A-2017 Nastavovací žebřík pro hasiče	A				
22	Taktické a bezpečnostní zásady pro umísťování požární techniky na místě zásahu (u požáru, dopravní nehody, v blízkosti troleje pod napětím apod.)		A		A	A
23	Nácvik otáčení a najíždění s PT do omezeného prostoru	A	A		A	
24	Zásady pro jízdu vozidlem uplatňujícím právo přednostní jízdy		A		A	A
25	Jízda za ztížených meteorologických podmínek		A		A	A
26	Program PORT.ALL pro jednotky SDH obcí, práce s programem a naplňování databáze		A		A	A
27	Dopravní nehodovost – seznámení se statistikou dopravní nehodovosti PT, postup při hlášení DN		A		A	A
28	Zkoušky požárních čerpadel PT a VPPO		A		A	
29	Port.All – základní přehled, pravidla pro práci v daném kraji, vyplňování osob, prostředků, techniky a (D)ZOZ					A
30	Volací značky používané v rádiových sítích HZS ČR (JPO s rádiovými prostředky ARS nebo DRS)	A	A	A	A	A
31	Povinnosti obsluhy stanice (JPO s rádiovými prostředky ARS nebo DRS)	A	A	A	A	A
32	Radiokomunikační systém PEGAS – bezpečnostní postupy (JPO s rádiovými prostředky DRS)	A				A
33	Seznámení s náplní funkce technik ochrany obyvatelstva a možnosti absolvovat kurz T OOB-16					A
34	Rozbory příčin vzniku požárů z pohledu důležitosti zachování stop vedoucích k zjištění příčiny vzniku požáru či k vyšetření trestného činu ze strany PČR; DVD Stopy požáru	A			A	A

Poznámky a vysvětlivky:

Dokumenty pro odbornou přípravu jsou zveřejněny na stránkách MV-GŘ HZS ČR na internetové adrese http://www.hzscr.cz/ a http://www.hasici-vzdelavani.cz/.

A	-	provádění tématu	VJ	-	velitel jednotky
H	-	hasič	VD	-	velitel družstva
T-STS	-	technik strojní služby	T-TaCHS	-	technik technické a chemické služby

Soutěže, které jsou součástí odborné přípravy pro rok 2021

a) Oblastní soutěže TFA, Krajská kola v disciplínách TFA a Mistrovství ČR v disciplínách TFA,
b) Statutární kola a Mistrovství ČR v požárním sportu,
c) Soutěže v Hasičském sportu všeobecně,
d) Soutěže Vyprošťování osob z havarovaných vozidel.

Pravidelné školení pro jednotky PO se speciálním vybavením, nebo předurčením

Poř. číslo	Název tématu	H	T-STS	T – TaCHS	Strojníci	VJ, VD
1	Zásady práce s výškovou technikou, BOZP, ustavení MPT	A	A		A	A
2	Pravidelná odborná příprava pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou	A		A		A
3	Zásady používání pneumatických zvedacích vaků, BOZP	A		A		A
4	Práce na vodě, obsluha záchranného člunu (bez i s motorem), BOZP	A	A		A	A
5	Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na vodě	A		A	A	A
6	Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na zamrzlých hladinách	A		A	A	A
7	Obsluha AED, (možno nahradit systémem First Responder)	A	A	A	A	A
8	Pravidelná odborná příprava pro poskytování první pomoci na místě zásahu (nahrazuje systémem First Responder)	A	A	A	A	A
9	Školení jeřábníků, vazačů, školení na zvedací práce	A	A		A	A
10	Pravidelná odborná příprava ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel	A	A		A	A
11	Vstupní příprava nováčků (možno řešit kurzem v ÚHŠ Bílé Poličany)	A				

Ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí členů jednotek v rámci pravidelné odborné přípravy

1. Odborná příprava se standardním způsobem ověřuje jedenkrát v každém kalendářním roce v souladu s ustanovením § 36 odst. 4 a 5 vyhlášky o jednotkách PO.
2. Ověření pravidelné odborné přípravy je v dikci velitele jednotky PO.
3. Ověření odborné přípravy lze provést i v rámci prověřovacího cvičení jednotky PO.
4. O výsledku ověření praktických dovedností a teoretických znalostí se zpracuje protokol, který obsahuje téma ověření, výsledek ověření (prokázání nebo neprokázání znalostí nebo praktických dovedností), podpisy členů komise a vyjádření velitele k výsledku ověření. Protokol je součástí dokumentace k pravidelné odborné přípravě příslušníků. (Vzor protokolu je součástí tohoto dokumentu).

Jednotka sboru dobrovolných hasičů

města / obce:

Datum:

Téma:

Přípravu provedl:

Účast členů jednotky

	Jméno a příjmení	Funkce	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			

Při odborné přípravě a výcviku odpracováno hodin	

- Na každé školené téma je nutno založit samostatný list presence členů jednotky SDH obce

PROTOKOL
o ověření odborné přípravy

Jednotka požární ochrany: Datum přezkoušení:

Jméno a příjmení člena JPO	Teoretické znalosti	Praktické dovednosti	Přezkoušení z BOZP	Celkový výsledek přezkoušení

Zkušební komise:

Vyjádření a podpis velitele jednotky PO: